

संजय साबळे 8208137064 / 9921661173

विकी साबळे 8208068315

प्रिती नर्सरी अँड लॉन स्प्लायर्स

आमच्याकडे सर्व प्रकारचे शोभीवंत इन्डोअर आऊटडोअर प्लॅन्टस तसेच लॉन मिळेल

पुणे - सोलापुर रोड, काळभोर लॉन्सच्यापाठीमागे, कवडीगाव रोड, ता. हवेली, जि. पुणे.

संपादक - अशोक हनवते. मो - 9421094991, 7264079990

लातूर वर्ष ५ वे अंक ६८ मंगळवार दि. १६ सप्टेंबर २०२५ पृष्ठे ४ स्वागत मूल्य २ रु.

शेतकऱ्यांच्या प्रश्नांवरून शरद पवार आक्रमक; मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीसांवर साधला निशाणा

नाशिक : गेल्या दोन महिन्यांत महाराष्ट्रात २,००० हून अधिक शेतकऱ्यांनी आत्महत्या केल्या असून, यात मराठवाड्यातील प्रमाण सर्वाधिक आहे. यावरून राष्ट्रवादी काँग्रेसचे (शरदचंद्र पवार गट) अध्यक्ष शरद पवार यांनी राज्य सरकारवर आणि मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यावर जोरदार टीका केली. नाशिक येथील शेतकरी आक्रोश मेळाव्यात बोलताना पवार यांनी शेतकऱ्यांच्या संकटाकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या सरकारच्या निष्क्रियतेवर बोट ठेवले. बळीराजा उपाशी राहू नये, हा छत्रपती शिवाजी महाराजांचा आदर्श होता. पण 'देवाभाऊ' फक्त होडिंज आणि पोस्टरबाजीपुरते मर्यादित राहिले, असा टोला त्यांनी फडणवीसांना लगावला.

शेतकऱ्यांचे संकट आणि सरकारचे अपयश पवार यांनी मेळाव्यात सांगितले की, अतिवृष्टी आणि दुष्काळ यांसारख्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे

शेतकरी हवालदिल झाला आहे. शेतकरी टोकाचा निर्णय घेऊन जीव देत आहे, तरीही राज्यकर्ते त्यांच्या पाठीशी उभे राहत नाहीत. ही अत्यंत गंभीर बाब आहे, असे ते म्हणाले. शेतकऱ्यांच्या आत्महत्यांचे वाढते प्रमाण आणि त्याकडे सरकारचे दुर्लक्ष यावर त्यांनी तीव्र नाराजी व्यक्त केली. संकटकाळात शेतकऱ्यांना आधार देण्याची जबाबदारी राज्य आणि केंद्र सरकारची आहे, पण सध्याचे राज्यकर्ते ही जबाबदारी पार पाडण्यात अपयशी ठरले आहेत, असे पवार यांनी टपकावले.

मराठवाडा मुक्तिसंग्राम दिनानिमित्त बुधवारी पालकमंत्री शिवेंद्रसिंहराजे भोसले यांच्या हस्ते राष्ट्रध्वज वंदन

लातूर :- मराठवाडा मुक्तिसंग्राम दिनानिमित्त बुधवार, १७ सप्टेंबर २०२५ रोजी सकाळी ९ वाजता हुतात्मा स्मारक स्मृतीस्तंभ येथे राज्याचे सार्वजनिक बांधकाम मंत्री तथा लातूर जिल्ह्याचे पालकमंत्री शिवेंद्रसिंहराजे भोसले यांच्या हस्ते राष्ट्रध्वज वंदन होणार आहे. तत्पूर्वी सकाळी ८.५० वाजता हुतात्मा स्मारक स्मृतीस्तंभास पुष्पचक्र अर्पण केले जाईल व मानवंदना दिली जाईल. समारंभासाठी निमंत्रितांनी राष्ट्रीय पोषाखात समारंभ सुरु होण्यापूर्वी १५ मिनिटे अगोदर आसनस्थ व्हावे. या मुख्य शासकीय समारंभास सर्वांना उपस्थित राहता यावे, यासाठी इतर सर्व कार्यालये, संस्था, आदींनी त्यांचे ध्वजवंदनाचे समारंभ सकाळी ८.३० पूर्वी किंवा सकाळी ९.३० नंतर आयोजित करावेत, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

डिजिटल मीडिया परिषदेच्या लातूर जिल्हा सचिवपदी सिध्दार्थ सुर्यवंशी यांची निवड

उदगरी/ प्रतिनिधी :- अखिल भारतीय मराठी पत्रकार परिषद संलग्न डिजिटल मिडिया परिषदेच्या लातूर जिल्हा सचिवपदी श्री.सिध्दार्थ सुर्यवंशी यांची निवड करण्यात आली आहे. भारतीय मराठी पत्रकार परिषदेचे मुख्य विश्वस्त मा.श्री.एस.एम. देशमुख सर यांच्या आदेशाने डिजिटल मीडिया परिषदेचे प्रदेशाध्यक्ष अनिल वाघमारे व लातूर जिल्हाध्यक्ष बिभीषण महेवाड यांनी डिजिटल मीडिया परिषदेच्या लातूर जिल्हा सचिवपदी निवड केली असून डिजिटल मीडिया परिषदेचे प्रदेशाध्यक्ष अनिल वाघमारे, डिजिटल मिडीयाचे लातूर जिल्हाध्यक्ष बिभीषण महेवाड यांनी नियुक्ती पत्र देवून केली आहे. अखिल भारतीय मराठी पत्रकार परिषदेचे मुख्य विश्वस्त एस.एम.देशमुख यांचे हात बळकट करण्यासाठी तसेच मराठी पत्रकार परिषदेच्या विविध विषयांचे राज्यभरात डिजिटल मिडियाचे नेटवर्क राबविण्यात येत आहे. मराठी पत्रकार परिषदेच्या विविध कार्यक्रमांचे यु - ट्यूब चॅनल,

पोर्टल, फेसबुक पेज लाईव्ह वर थेट प्रक्षेपण करून मराठी पत्रकार परिषदेचे डिजिटल नेटवर्किंग करावे. तसेच तळागाळातील पत्रकारांना आपल्या डिजिटल मिडिया परिषदेच्या सोबत जोडणे आवश्यक आहे. यासह इतर जबाबदाऱ्या जिल्हाध्यक्ष बिभीषण महेवाड व जिल्हा सचिव सिध्दार्थ सुर्यवंशी यांच्या वर सोपवण्यात आल्या आहेत. यावेळी पत्रकार हल्ला विरोधी कृती समितीचे अर्जुन जाधव, सुनिल हावा, आदी उपस्थित होते. सिध्दार्थ सुर्यवंशी यांची डिजिटल मिडिया परिषदेच्या लातूर जिल्हा सचिवपदी नव्याने निवड झाल्याबद्दल अभिनंदन करून शुभेच्छा देण्यात आल्या आहेत.

येणाऱ्या सर्व निवडणुकीत शतप्रतिशत भाजपा निर्माण करावा

संघर्षातून पुढे आलेले रमेशआप्पांचे नेतृत्व - खा. अशोकराव चव्हाण

लातूर :- लातूर ग्रामीण मतदार संघात धनशक्ती विरुद्ध सामान्य माणसाची शक्ती अशी लढाई झाली. या लढाईत जनतेची साथ देवून रमेशआप्पांना निवडून देवून नवी क्रांती घडविली. संघर्षातून पुढे आलेले आप्पांचे नेतृत्व असून अशा नेतृत्वाला जनतेच्या प्रश्नाची, अडीअडचणीची जाण असते जनतेचे प्रेम आणि मेळाव्यास उपस्थित असलेली गर्दी पाहता हेच रमेशआप्पांचे बँक बॅलन्स आहे असे सांगून शत प्रतिशत भाजपा निर्माण करण्यासाठी येणाऱ्या स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या सर्व निवडणुकीला एकजुटीने सामोरे जा, जनता आपल्या सोबत आहे असे प्रतिपादन माजी मुख्यमंत्री भाजपा नेते खा. अशोकराव चव्हाण यांनी केले.

लातूर ग्रामीण विधानसभा मतदार संघाच्या वतीने भाजपाचे नूतन ग्रामीण जिल्हाध्यक्ष बसवराज पाटील आणि शहर जिल्हाध्यक्ष अजित पाटील कऱ्हेकर यांचा सत्कार आणि कार्यकर्त्यांचा संकल्प मेळावा खा. अशोकरावजी चव्हाण यांच्या प्रमुख उपस्थितीत आणि लातूर ग्रामीणचे आमदार श्री. रमेशआप्पा कराड यांच्या अध्यक्षतेखाली रविवारी लातूर येथील विश्वपॅलेस मंगल कार्यालयात संपन्न झाला. या मेळाव्यास राज्य कृषी मूल्य आयोगाचे अध्यक्ष पाशा पटेल, औसा विधानसभेचे आ. अभिमन्यू पवार, गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार महामंडळाचे अध्यक्ष गोविंदअण्णा केंद्रे, माजी आमदार अमर राजूरकर, भाजपा नेत्या डॉ. अर्चनाताई पाटील चाकूरकर, माजी जिल्हाध्यक्ष दिलीपराव देशमुख, प्रदीप पाटील खंडापुरकर, विक्रमकाका शिंदे, रामचंद्र तिरुके, ऋषिकेश कराड, ओमप्रकाश गोडभरले, त्र्यंबकआबा गुडे, सतीश आंबेकर, बन्सी भिसे, अनिल भिसे, महेंद्र गोडभरले, प्रताप पाटील, शरद दरेकर, सुरज शिंदे, उद्धव काळे, वैभव सापसोड, दशरथ सरवदे, वसंत करमुडे, श्रीकृष्ण जाधव यांच्यासह इतर अनेकांची व्यासपीठावर प्रमुख उपस्थिती होती. या मेळाव्याला अभूतपूर्व प्रतिसाद मिळाला. मोदीजींनी जे बोलले ते करून दाखवले यामुळे त्यांचा देशात करिष्मा कायम आहे. देशाचे नेतृत्व मोदीच करू

शक्तात हे सिद्ध झाले असून असे नेतृत्व आजपर्यंत कधीही देशाला मिळाले नाही. राज्यात देवेंद्रजींच्या नेतृत्वातील सरकार चौफेर विकासाची प्रगती करत आहे. मोदीजींनी भारताच्या आणि देवेंद्रजींनी महाराष्ट्राच्या विकासाचा संकल्प केला, मराठवाड्याच्या जिरवण्याचे काम केले आहे असे सांगून सर्वसामान्य कार्यकर्त्यांचा भाजपा पक्ष असून कार्यकर्त्यांना बळ देण्याचे काम पक्षात केले जाते. येल्या दोन-तीन महिन्यात स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या निवडणुका होणार आहेत. लातूर महानगरपालिका जिंकणे हे आपले ध्येय असून भाजपाला शंभर टक्के यश मिळालेच पाहिजे रेणापूरसह लातूर पंचायत समितीवर भाजपची सत्ता आणण्यासाठी आतापासूनच सर्वांनी कामाला लागावे असे आवाहन केले.

भाजपा लातूर जिल्ह्याचे अध्यक्षपद हे माझ्या जीवनातील आनंदाचा क्षण आहे. आज झालेला सत्कार हा अध्यक्षपदाचा व कार्यकर्त्यांचा सन्मान असून या सत्काराच्या माध्यमातून प्रचंड ऊर्जा आणि प्रेरणा मिळाली याबद्दल रमेशआप्पा कराड यांना धन्यवाद द्यावेत तेवढे कमी आहेत. लातूर ग्रामीणमध्ये विजयी होवून रमेशआप्पा कराड यांनी वेगळा इतिहास स्थापन केला असल्याचे सांगून बसवराज पाटील म्हणाले की, लातूरकरांवर नांदेडचे पूर्वीपासून प्रेम आहे. लातूरची माणसे मोठी झाली ती केवळ नांदेडच्या आशीर्वादाने रमेशआप्पा तुमच्या माध्यमातून

पुन्हा नांदेडकरांचा आशीर्वाद आपल्याला राहणार आहे. राज्यात देवेंद्रजींच्या नेतृत्वात विकासाची घोडदौड सुरु आहे सर्व घटकांना न्याय देण्याचे काम होत आहे तेव्हा येणाऱ्या स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या निवडणुकीत मेहनतीने काम करून शंभर टक्के विजय प्राप्त करूया असे बोलून दाखवले.

या कार्यक्रमात आ. अभिमन्यू पवार, पाशा पटेल, गोविंदअण्णा केंद्रे यांनी आपले मनोगत व्यक्त करून भाजपाचे जिल्हाध्यक्ष यांच्या नेतृत्वात स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या निवडणुकीत एकत्रितपणे काम करून भाजपाला यश मिळवून देण्यासाठी प्रयत्न करू असे सांगितले. प्रारंभी नवनाथ भोसले यांनी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक केले तर शेवटी भागवत सोट यांनी उपस्थितांचे आभार मानले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन चंद्रकांत कातळे यांनी केले. या कार्यक्रमास लातूर ग्रामीण विधानसभा मतदार संघातील भाजपाचे लोकप्रतिनिधी, पदाधिकारी कार्यकर्ते महिला पुरुष मतदार मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

पावसाळ्याचे दिवस असतानाही मोठ्या उत्साहाच्या वातावरणात झालेल्या या कार्यक्रमास मतदार संघातील गावागावातून आलेल्या भाजपा कार्यकर्त्यांसह मतदार बंधू भगिनींनी प्रचंड गर्दी केली होती. त्यात महिलांची संख्या लक्षणीय दिसून आली. मंगल कार्यालयातील मुख्य हॉलमध्ये जागा अपुरी पडत असल्याने तळमजल्यावरील सभागृहात उपस्थितसाठी अचानक पणे संयोजकांना स्कीनची व्यवस्था करावी लागली. दोन्ही मजल्यात तेवढीच गर्दी आणि बाहेर तशीच गर्दी दिसून येत होती. भाजपाचा विजय असो, देश का नेता कैसा हो नरेंद्र मोदी जैसा हो, अशोकरावजी तुम आगे बढो हम तुम्हारे साथ है, रमेशआप्पा तुम आगे बढो हम तुम्हारे साथ है अशा घोषणांनी संपूर्ण परिसर दणाणून सोडला होता. एकूणच या कार्यक्रमात प्रचंड उत्साह आणि जल्लोष दिसणारा भाजपचे ध्वज ठिकठिकाणी लावण्यात आले होते तर भाजपाच्या अनेक मान्यवर नेत्यांचे असंख्य भव्य कटाआउट कार्यक्रमाच्या परिसरात उभे करण्यात आले होते.

आप्पाराव कांबळे (गुरुजी) यांचे निधन

निलंगा :- मौजे टाकळी (उस्तुरी) ता. निलंगा जिल्हा लातूर हा.मु.निलंगा येथील रहिवाशी असलेले व लांबोटा जिल्हा परिषद शाळेत मुख्याध्यापक पदावरून सेवानिवृत्त झालेले आप्पाराव तुळशीराम कांबळे(गुरुजी) वय ७५ वर्षे यांचे दिनांक १४ सप्टेंबर २०२५ रोजी रविवारी सायंकाळी साडेचार वाजता (०४:३०) वाजेच्या सुमारास दुःखद निधन झाले. त्यांच्यापार्थिवदेहावरदि.१५सप्टेंबर२०२५रोजीदुपारीसाडेबारावाजता (शांतीवन) सार्वजनिक स्मशानभूमी निलंगा येथे अंतिमसंस्कार करण्यात आले. त्यांच्या पश्चात पत्नी दोन मुले, चार मुली, सुना, जावई नातवंडे असा परिवार आहे. त्यांच्या निधनाने शैक्षणिक क्षेत्रातील मोठे नुकसान झाले आहे.

वैशाली बुद्ध विहार हे आंबेडकर चळवळीचे शक्तिकेंद्र आहे. आ.संजय बनसोडे

लातूर / प्रतिनिधी :- मागील काळातील जुन्या उपासक उपासीकांनी वैशाली बुद्धविहाराच्या निर्मितीकरिता अपार कष्ट घेतले त्यांनी घेतलेल्या कष्टांचे फळ आज पहायला मिळत आहे. त्यांच्या कष्टामुळे अतिशय सुंदर देखण्या बुद्धविहाराची निर्मिती झालेली आपणास पहावयास मिळत आहे. याच वैशाली बुद्ध विहारातून शिलसंपन्न उपासक तयार झाले आहेत.वैशाली बुद्ध विहार हे आंबेडकर चळवळीचे केंद्रस्थान झालेले आहे.तेव्हा या विहारास दान देणाऱ्याने दान द्यावे तरुण पिढीने व्यसनमुक्त होऊन धम्म आचरणाने संस्कारित व्हावे असे प्रतिपादन माजी मंत्री आमदार संजय बनसोडे यांनी केले. ते बुद्ध धम्म वर्षावास पुनीत सुसंस्कार पर्वा निमित्त वैशाली बुद्ध विहार बौद्ध नगर लातूर येथे उपासक उपासिका संस्कार शिबिराचे व माजी मंत्री आमदार संजय बनसोडे यांना लंडन येथे महाराष्ट्ररत्न पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. त्याबद्दल त्यांच्या सत्कार सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी पूज्य. भदंत डॉ.उपगुप्त

महाथेरो होते. यावेळी पूज्य भिक्खु महाविरो थेरो,भिक्खू पर्यायानंद थेरो, व मराठवाडा नेताचे सांपादक रामेश्वर बद्धर यांची उपस्थिती होती. कार्यक्रमाला प्रमुख अतिथी म्हणून विनोद खटके, अँड.व्यंकट बेद्रे माजी नगरसेवक सचिन मस्के नवनाथ आल्टे उपस्थित होते. याप्रसंगी सत्काराला उत्तर देताना आमदार बनसोडे म्हणाले की, वैशाली बुद्धविहारात झालेला माझा सत्कार माझ्या आई-वडिलांनी केला असे मी समजतो या बरोबरच वैशाली बुद्ध विहाराला तीर्थस्थळाचा दर्जा मिळवून देण्याचा व ग्रंथालयासाठी दहा लक्ष रुपयाचे फर्निचर मिळवून देण्याचे जाहीर केले.

यावेळी अध्यक्ष उपगुप्त महाथेरो म्हणाले की आता विहार तयार झाली. आता माणसं तयार होणे गरजेचे आहे. ग्रंथालयाने माणसं समृद्ध होतात माणसाच्या जीवनात ग्रंथालयाचे फार मोठे योगदान आहे. यावेळी भिक्खु महाविरो थेरो, भिक्खु पर्यायानंद थेरो यांच्यासह विनोद खटके माजी नगराध्यक्ष अँड.व्यंकटरावजी बेद्रे यांनी मनोगत व्यक्त केले. या कार्यक्रमाची सुरुवात भिक्खु संघाच्या हस्ते भगवान बुद्ध व डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकरांच्या प्रतिमेस पुष्प व पुष्पमाला अर्पण करून बुद्ध वंदनेनी झाली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक व सूत्रसंचालन केशव कांबळे यांनी केले तर सूर्यभान लातूरकर यांनी आभार मानले. या कार्यक्रमास लातूर शहरातील उपासक उपासिका मोठ्या संख्येने उपस्थित होत्या. पूजनीय भिक्खु महाविरो थेरो यांनी उपासक उपासिका शिबिरास मार्गदर्शन केले. या शिबिरात कचरू कांबळे, विलासबाई घनघावे, लताबाई गायकवाड यांनी भोजन व खीरदान दिले.

संपादकीय

नेपाळी उद्रेकाचे भारतीय राजकारणावर पडसाद

काठमांडूच्या रस्त्यांवरून उठणारे आवाज केवळ नेपाळच्या राजकारणालाच हादरे देत नाहीत, तर संपूर्ण दक्षिण आशियाला ढवळून काढत आहेत. कधी पाकिस्तानातील सत्तापालट, कधी श्रीलंकेतील जनतेचे बंड, कधी बांगला देशातील विरोधी लाट आणि आता नेपाळमधील तरुणांचा संताप. भारताच्या सीमांवर चहूबाजूंनी सुरू असलेली ही राजकीय उलथापालथीची मालिका निव्वळ योगायोग नाही. प्रश्न असा उपस्थित होतो की, हा केवळ जनतेचा आक्रोश आहे की, यामागे कोणता मोठा आंतरराष्ट्रीय खेळ सुरू आहे? उमेश कुमार जगातील चौथी सर्वात मोठी अर्थव्यवस्था बनलेला भारत आज ज्या वेगाने जागतिक शक्ती म्हणून उदयास येत आहे, त्याच प्रमाणात त्याच्यावर जगाच्या नजरा खिळलेल्या आहेत आणि म्हणूनच शेजारी देशांमध्ये उठणार्या प्रत्येक वादळाचे पडसाद दिल्लीच्या उंबरठ्यापर्यंत जाणवत आहेत. नेपाळ, ज्याला अनेकदा भारत आणि चीनमधील ‘बफर स्टेट’ म्हटले जाते, तो देश पुन्हा राजकीय उलथापालथीच्या काळातून जात आहे. दि. ९ सप्टेंबर रोजी सुरू झालेल्या निदर्शनांनी इतका जोर धरला की, पंतप्रधान के. पी. शर्मा ओली यांना पदावरून पायउतार व्हावे लागले.

ही घटना केवळ नेपाळच्या अंतर्गत राजकारणापुरती मर्यादित राहिली नाही, तर तिने संपूर्ण दक्षिण आशियामध्ये एक नवी खळबळ निर्माण केली. ओली सरकारने सोशल मीडियावर घातलेली वादग्रस्त बंदी या विद्रोहाचे तत्कालिक कारण ठरली. बनावट बातम्या आणि द्वेषपूर्ण संदेश रोखण्यासाठी हे पाऊल उचलल्याचा सरकारचा युक्तिवाद होता ; पण डिजिटल पिढीसाठी हा त्यांच्या स्वातंत्र्यावरील थेट हल्ला होता. अस्थिर राजकारण आणि भ्रष्टाचाराच्या वातावरणात वाढलेल्या नेपाळच्या तरुण पिढीला सोशल मीडिया हाच आपला आवाज वाटत होता. परिणामी, ही नाराजी केवळ सेन्सॉरशिपपुरती मर्यादित न राहता व्यापक असंतोषात बदलली. भ्रष्टाचार, घराणेशाही आणि सत्ताधार्यांच्या उदासीनतेबद्दलचा राग अचानक रस्त्यावर उतरला. सरकारची कठोर भूमिका, अटकक्रत्र आणि संचारबंदीने आगीत तेल ओतण्याचे काम केले. आंदोलनाचे नेतृत्व करणार्या ‘जनरेशन झेड’ने याला सत्तापालट आंदोलनाचे स्वरूप दिले ; पण प्रश्न असाही पडतो की, हे केवळ जनतेचे उत्स्फूर्त बंड होते की कोणत्या तरी आंतरराष्ट्रीय शक्तीची सुनियोजित योजना? नेपाळच्या राजकीय इतिहासावर नजर टाकल्यास हा प्रश्न अधिक समर्पक वाटतो.

नेपाळ दीर्घकाळ राजेशाहीच्या अधिपत्याखाली होता. १९५१मध्ये राणा राजवटीचा अंत झाला आणि राजा त्रिभुवन यांनी भारतातून परत येऊन घटनात्मक राजेशाही स्थापन करण्यास सहमती दर्शवली. १९५९ मध्ये पहिल्यांदा सार्वत्रिक निवडणुका झाल्या, ज्यात बी. पी. कोईराला पंतप्रधान बनले ; पण हा लोकशाही प्रयोग फार काळ टिकला नाही. १९६० मध्ये राजा महेंद्र यांनी सरकार बरखास्त करून पंचायत व्यवस्था लागू केली. सुमारे तीन दशके नेपाळमध्ये ही निरंकुश प्रणाली चालली. १९९० मध्ये अखेरीस जनआंदोलनाने पंचायत राजवट उलथून टाकली आणि बहुपक्षीय लोकशाही परत आली ; परंतु राजकीय अस्थिरता इथेच संपली नाही. १९९६ मध्ये माओवादी बंडाने संपूर्ण देशाला हादरवून सोडले. १० वर्षे चाललेल्या या रक्तरंजित गृहयुद्धात १० हजारांहून अधिक लोक मारले गेले. अखेरीस २००६ च्या जनआंदोलनाने राजा ज्ञानेंद्र यांना सत्ता सोडण्यास भाग पाडले आणि २००८ मध्ये नेपाळने राजेशाही पूर्णपणे संपुष्टात आणून स्वतःला लोकशाही प्रजासत्ताक म्हणून घोषित केले. या स्थित्यंतरात भारताची भूमिका महत्त्वाची होती. भारताने नेपाळमधील लोकशाही व्यवस्था मजबूत करण्यासाठी नेहमीच प्रयत्न केले.

२००६ च्या आंदोलनाच्या वेळी भारताने सर्व राजकीय पक्ष आणि माओवाद्यांना एका समान करारावर आणण्यासाठी मध्यस्थाची भूमिका बजावली होती. प्रणव मुखर्जी यांचा परराष्ट्रमंत्री असतानाचा नेपाळ दौरा हे त्याचे मोठे उदाहरण आहे. भारताने केवळ नेपाळच्या संविधान निर्मिती प्रक्रियेतच सहकार्य केले नाही, तर संसदीय व्यवस्था आणि घटनात्मक संस्थांची चौकट उभी करण्यासही मदत केली, तरीही नेपाळचे राजकारण कधीच स्थिर होऊ शकले नाही. गेल्या १५ वर्षांत १४ वेळा पंतप्रधान बदलले आहेत. कम्युनिस्ट पक्ष आणि नेपाळी काँग्रेस यांच्यातील सत्तेच्या साठमारीने शासन व्यवस्था कमकुवत केली. ओली यांचा कार्यकाळही याच चढ-उतारांचा बळी ठरला. चीनसोबतची त्यांची जवळीक भारतासाठी चिंतेचे कारण बनली होती. सीमा विवादापासून ते नवीन नकाशे जारी करण्यापर्यंत ओली सरकारने अनेकदा भारतासाठी अडचणी निर्माण केल्या. नेपाळमध्ये भडकलेले आंदोलन केवळ स्थानिक कारणामुळे समजून घेता येणार नाही. व्यापक दृष्टिकोनातून पाहिले, तर दक्षिण आशियात भारताच्या शेजारी देशांमध्ये सत्तेविरुद्ध जनविद्रोह किंवा राजकीय उलथापालथीची मालिकाच सुरू आहे. पाकिस्तानमध्ये इम्रान खान यांचे सरकार अविश्वास प्रस्तावान्नारे ढाटवले. श्रीलंकेत आर्थिक संकट आणि जनतेच्या आंदोलनाने राजपक्ष कुटुंबाची सत्ता उलथून टाकली. बांगला देशात निवडणुकीतील अनियमितता आणि विरोधी आंदोलनांनी शेख हसीना यांचे सरकारही खाली खेचले आणि आता नेपाळमध्ये तरुणांच्या असंतोषाने सत्ता बदल घडवून आणला आहे. या सर्व घटनांमध्ये एक साम्य आहे. ही जनतेची नाराजी भ्रष्टाचार, बेरोजगारी आणि सत्ताधारी वर्गाच्या अहंकारी वृत्तीविरोधात आहे ; पण दुसरीकडे हा योगायोगही असू शकतो की, या सर्व आंदोलनांमुळे भारताभोवती अस्थिरतेचे एक वर्तुळ तयार होत आहे, जे भारतासारख्या उदयोन्मुख राष्ट्रासाठी चिंतेचे कारण आहे. भारताच्या शेजारी देशांमध्ये सातत्याने घडणार्या राजकीय अस्थिरतेच्या घटनांनी मोदी सरकारच्या परराष्ट्र धोरणावरही प्रश्नचिन्ह निर्माण केले आहे. पाकिस्तानमधील अस्थिर सत्ता, श्रीलंकेची आर्थिक घसरण, बांगला देशातील विरोधी आंदोलन आणि आता नेपाळच्या रस्त्यांवरील अस्वस्थता या सर्वांमध्ये भारताची रणनीती काय असावी, हा चर्चेचा केंद्रबिंदू बनला आहे. सरकार मुत्सद्देगिरीच्या आघाडीवर सक्रिय दिसत नसून केवळ निवेदनांपुरते मर्यादित असल्याचा आरोप विरोधक करत आहेत. सरकारच्या वतीने मात्र भारताने नेहमीच नेपाळला साथ दिली आहे आणि कोणत्याही प्रकारच्या हिंसाचार किंवा अस्थिरतेच्या विरोधात भूमिका घेतली आहे, असा दावा करण्यात आला आहे.

श्राद्धाने नव्हे, प्रेमाने आई-वडील जिवंत ठेवा!

आजच्या धावपळीच्या जीवनशैलीत आपण अनेक गोष्टींना प्राधान्य देतो. नोकरी, व्यवसाय, पैसा, समाजातलं स्थान, मित्रमंडळींचा सहवास. मात्र या सगळ्यांच्या मागे धावताना आपल्या आयुष्याचा मूळ आधार असणाऱ्या आई-वडिलांकडे आपण किती वेळ देतो, हे पाहणं गरजेचं आहे. या काळात आपण घरं मोठी बांधली, गाड्या विकत घेतल्या, परदेशात पोहोचलो ; पण आई-वडिलांसाठी वेळ देणं मात्र दुर्मिळ झालं आहे. हेच आपल्या संस्कृतीचं सर्वांत मोठं दुर्दैव आहे. बालपणी आपल्या छोट्याशा हसण्यासाठी, एका खेळण्याच्या हट्टासाठी आई-वडिलांनी दिवस-रात्र घालवले. स्वतःच्या स्वप्नांना विराम देऊन त्यांनी आपली स्वप्नं पूर्ण केली. थकलेले असतानाही आईनं आपल्या पोटाला चिमटा काढत आपल्याला पोटभर खाऊ घातलं, वडिलांनी घामाने न्हाऊनसाखून आपल्यासाठी पै-पै जमवली. आपल्या प्रत्येक गरजेवर स्वतःच्या सुखाचा त्याग केला. शिक्षण, संस्कार, स्वप्नं. हे सर्व काही आपल्या मुलांना मिळावं म्हणून त्यांनी आपलं तारुण्य खर्च केलं. पण आज त्यांचं वय वाढलं, पाय कमजोर झाले, डोळ्यांची दृष्टी मंदावली, तरीही त्यांची अपेक्षा मोठी नसते. त्यांना फक्त आपल्या मुलांचं दोन प्रेमळ शब्द, थोडा वेळ, आणि साधं पण आपुलकीनं वाढलेलं अन्न हवं असतं.

आज तेच आई-वडील वृद्ध झालेत. चालणं मंदावलं, डोळ्यांची दृष्टी कमी झाली, पण अपेक्षा वाढल्या नाहीत. त्यांना फक्त मुलांनी वेळ काढून बोलावं, सोबत जेवावं, एक प्रेमळ शब्द बोलावा, एवढंच पुरेसं असतं. मात्र वास्तव भीषण आहे. आपण अनेकदा पाहतो की आई-वडील वृद्धाश्रमात राहायला भाग पाडले जातात. बऱ्याच ठिकाणी आई-वडील दुर्लक्षित आहेत, काहींना वृद्धाश्रमात

पाठवून दिलं जातं. पैशापाटी धावणाऱ्या पिढीला हे समजत नाही की, आई-वडिलांचा आशिर्वादच आपल्या आयुष्याचं खरं धन आहे. काही मुलं वारंवार वेळ नाही, कामं खूप आहेत असं म्हणून त्यांना दूर ठेवतात. पण खरी गोष्ट अशी आहे की वेळ आपल्याकडे आहे, फक्त प्राधान्य बदललेलं आहे. आजची पिढी तंत्रज्ञानात, करिअरमध्ये, पैशाच्या मागे इतकी धावते आहे की ‘आशीर्वाद’ या अमूल्य संपत्तीचं महत्व विसरली आहे. आई-वडिलांचा हात डोक्यावर असेपर्यंत आपण सुरक्षित आहोत. तो हात निघून गेला की, कोणतेही श्राद्ध आपल्याला ती उब परत देऊ शकत नाही.

आपल्या समाजात एक विचित्र विडंबन पाहायला मिळते. आई-वडील जिवंत असताना त्यांना चार गोड बोल बोलायला, त्यांच्या सोबत बसून दोन घास जेवायला, त्यांच्या औषधोपचारांसाठी पैसा खर्च करायला अनेकदा हात आखडता घेतो. पण ते या जगातून गेल्यावर मात्र मोठ्या धाटामाटात दहावे, तेरावे, श्राद्ध, पिंडदान यांसारखे विधी करतो. समाजाला दाखवण्यासाठी केलेले हे आडंबन खऱ्या अर्थाने ‘प्रेमाचा देखावा’ ठरतो. ज्या आईनं उपाशीपोटी राहून मुलांना खाऊ घातलं, ज्या वडिलांनी अंगावरच्या घामाच्या धारा गाळून मुलांचं भविष्य घडवलं, त्यांच्यासाठी एक ग्लास पाणी जिवंत असताना वेळेवर घ्यायला जमलं नाही, तर मृत्यूनंतर पिंडदान करून त्याचा काय उपयोग? खरी सेवा ही जिवंतपणी केली जाते, मृत्यूनंतर केलेली सेवा केवळ औपचारिकता उरते.

आज समाजात हे प्रमाण वाढत चाललं आहे. वृद्ध आई-वडिलांना ‘ओझं’ समजून त्यांना दुर्लक्षित केलं जातं. काहींना तर वृद्धाश्रमात ढकलून दिलं जातं. आणि नंतर त्यांच्या मृत्यूनंतर समाजात प्रतिष्ठा टिकवण्यासाठी धूमधडाक्यात श्राद्ध केले जातात.

दे भाषण घे राशन

हा लेख केवळ स्वतः ला आंबेडकरवादी समजून चळवळ मीच करतो, गावात पोस्टमनला घर जरी सापडत नसेल तरीही राष्ट्रीय अध्यक्ष मीच असतो, स्वतः स्मशानाच्या दिशेने वाटचाल करणारे पण तरुणांना नेतृत्व न देणाऱ्या, कार्यक्रम कोणताही असो अध्यक्ष मीच असायला पाहिजे, अध्यक्षीयता नावाला चिटकून बसणाऱ्या स्वयंघोषित आंबेडकरवादी नेत्यांसाठी आहे. आज एकही नेता डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचाराने मार्गक्रमण करून डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांना अपेक्षित काम करत नाही. जर जो व्यक्ती डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचे काम करत नाही, डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विचार अंगिकारून विचारावर चालत नाही त्याला आंबेडकरवादी कसे म्हणायचे? चळवळ किंवा नेता म्हणजे केवळ दे भाषण घे राशन हा कार्यक्रम मुळीच नाही. भाषण देऊन भाषणाचे पैसे घेऊन, चळवळीच्या नावाखाली पिडीत व्यक्तीच्या बाजूने उभे राहण्याचे नाटक करून मांडवली करून स्वतः चे घर भरणारे लोक कोणत्या दृष्टीने आंबेडकरवादी आहेत हाच प्रश्न आहे. भाषण, चळवळ, आंदोलन, परिवर्तन शब्द वापरून स्वतः कडे पैसा गोळा करणे, पैशाचा हिशोब न देणे, जनतेला भावनिक बनवून पैसा घेणे, त्या पैशावर अय्याशी करणे, निवडणूक काळात लाचार होऊन कोणाचेही गुणगान गाने अशा लोकांना आंबेडकरवादी तर सोडा पण यांना बाबासाहेब आंबेडकर यांचे नाव घेण्याचा तरी अधिकार आहे का ? हा प्रश्न जनतेच्या मनात आहेत. निळा रुमाल गळ्यात टाकून अनेक राष्ट्रीय अध्यक्ष तयार झाले, कोणी कट्टर आंबेडकरवादी तर कोणी बहुजन नेता म्हणून स्वतः च मिरवत आहेत. या राष्ट्रीय अध्यक्ष व आंतरराष्ट्रीय आध्यक्षांची ताकत एवढी आहे की ते स्वतः च्या व स्वतः च्या संघटनेच्या नावावर ग्रामपंचायतचा सदस्य सुद्धा निवडून आणू शकत नाहीत. तरीही प्रत्येक नेत्याने चार पाच भक्त मंडळी चहापाण्यावर पाळलेली असतेच. प्रत्येक भक्तांना वाटतं आमचा नेता म्हणजेच चळवळ, आमचा नेता म्हणजेच डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचाराचा वारसदार, आमचा नेताच सत्ता परिवर्तन, व्यवस्था परिवर्तन करू शकतो, आमचा नेताच संविधानाचे रक्षण करू शकतो अशी भक्तांची मानसिकता आहे. बर भक्त यावरच थांबत नाही ते याही पुढे जाऊन भोक्तं आमच्या नेत्याचा समाजासाठी त्याग खुप मोठा आहे. आता भक्तांना अक्कल नावाची गोष्ट नसते म्हणून त्यांना नेता सोडून काहीच दिसत नाही. नेत्याचा समाजासाठी काय त्याग आहे हे आपण बघितले तर कोणतेही काम न करता घरखर्च चालवणे, गाडीने फिरणे, आणि भक्तांना चहापाण्यासाठी खर्च करणे हा पैसा नेमका कोणत्या त्यागातून येतो. आयुध्यभर मरमर काम करणाऱ्या कष्टकऱ्यांना, नोकरी करणाऱ्या नोकरदारांना मुलांचे शिक्षण, घर आणि गाडी घेणे जिवनातील सर्वात मोठे यश मानले जाते. तेथे अध्यक्ष लोक कोणतेही काम धंदा न करता आपला उदरनिर्वाह कसा करतात ?दिवसभर इकडे तिकडे फिरायला पैसा कुसा येतो ? मांडवली करून, लोकांची दिशाभूल करून, लोकांना भावनिक

करून स्वतः ची झोळी भरणे म्हणजे त्याग असेल तर मग बुद्धीच्या गुणवत्तेची तसापणी करणे आवश्यक आहे. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी स्वतः ची कमाई, स्वतः ची जवानी, स्वतः चे ज्ञान, स्वतः चा संसार सर्व काही समाजासाठी अर्पण केले. येथील माणूस व देश मजबूत होण्यासाठी व्यवस्था निर्माण केली त्याच महान बाबासाहेब आंबेडकर यांना जातीय तंढे करणारा पोटभरु लाचार माणूस नेता सोडा पण एक वैचारिक माणूस म्हणायच्या तरी लायकीचा आहे का ? बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या बद्दल तिळमात्र अभ्यास नसताना केवळ बाबासाहेब आंबेडकर यांना जातीय बंदीस्त करून द्रष्टात्मक मांडणी करणे, बाबासाहेब आंबेडकर व संविधानाचा संबंध सरळ एकाच जातीसोबत जोडणे म्हणजे डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या शी बेईमानी करणे होय. काही लोक डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी बहुजन समाजाचा उद्धार केला हे सांगतात खरे, संविधानाने हक्क अधिकार देऊन आम्हाला सर्वप्रकारचे स्वातंत्र्य दिले असे भाषणात बोलतात, बोलण्याचे पैसे ही खुप घेतात. आंदोलनाच्या नावाखाली समाजानुन पैसे गोळा करतात पण आंदोलन होत नाही आणि हिशोब दिल्या जात नाही. स्वतः चे घरे भरून अय्याशी केली जाते आणि भक्त त्याला त्याग म्हणतात. एवढेच नाही तर संविधानाने आम्हाला बोलण्याचे, अभिव्यक्त होण्याचे स्वातंत्र्य दिले हे भाषणात बोलणारे लोक नेत्यांना प्रश्न विचारला तर वैयक्तिक पातळीवर येऊन तुम्हाला प्रश्न विचारण्याचा अधिकारच नाही असे असंविधानीक बोलून ते डॉ बाबासाहेब आंबेडकर व संविधान यांच्या पासून किती दुर आहेत आणि नेत्याची भक्ती करण्यात किती लाचार आहेत हेच दिसून येते. आजची चळवळ म्हणजे केवळ भाषण देणे, मांडवली करणे आणि स्वतः ची झोळी भरून घेणे एवढीच आहे. कारण हे फक्त बाबासाहेब आंबेडकर यांचे वैचारिक वारसदार असल्याचे नाटक करून बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विरोधात काम करतात. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी स्वतः जवळचे सर्व काही समाजासाठी खर्च करून समाजाला शिक्षण, रोजगार, पत्रकारिता, स्वाभिमान, त्याग ह्या गोष्टी दिल्या. सर्वांत जास्त पगार असुन डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जिवन आर्थिक अडचणी मध्ये गेले कारण खर्च समाजासाठी होता. मग आज ज्याचे उत्पन्न शुन्य आहे त्याची आर्थिक भरभराट कशी ? या प्रश्नाचे उत्तर थोडले तर बाबासाहेब आंबेडकर यांचे नाव घेऊन आज समाजात लोक लाचारी, गुलामी करून बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या सोबत बेईमानी करत आहेत. जेवढेही राष्ट्रीय (स्वयंघोषित) अध्यक्ष आहेत त्यापैकी कोणीच शिक्षण, रोजगार, पत्रकारिता, स्वाभिमान यासाठी लढत नाही किंवा सहकार्य करत नाही. प्रत्येक जन अध्यक्षासाठी नटून बुडवत डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दिलेला संदेश पायदळी तडवून आहेत. तो संदेश म्हणजे शिका, संघटीत व्हा आणि संघर्ष करा. जेथे अध्यक्ष संघटीतच होत नाहीत तिथे बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विचार कसे असतील हा मुख्य प्रश्न आहे. राष्ट्रीय अध्यक्ष समजातून पैसे गोळा करत असतील,

भारत अमेरिकेत अंतर वाढतय ?

आजच्या काळात एकट्या अमेरिकेला जगाचा नेता मानले जाऊ शकत नाही. ट्रम्प यांच्या शुल्क युद्धामुळे भारताला मर्यादित पर्यायांतून मार्ग काढावा लागत आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि चीनचे अध्यक्ष जिनपिंग यांची चीनमधील तियानजिन येथे भेट झाली. गेल्या वर्षी कझानमध्ये झालेल्या भेटीपेक्षा यावेळी दोन्ही नेत्यांमध्ये अधिक मोक्षकल्पना दिसून आला. शांघाय सहकार्य संघटनेच्या (एससीओ) परिषदेरम्यान झालेली ही भेट ऐतिहासिक म्हणता येणार नाही; परंतु तिचे महत्त्व वेगळे आहे. दोन्ही नेत्यांची भेट अशा वेळी झाली आहे, जेव्हा ते टॅरीफ वॉर आणि अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या एकतर्फी निर्णयांना तोंड देत आहेत. या बैठकीकडे संबंध संतुलित करण्याचा एक सावध प्रयत्न म्हणून पाहिले जात आहे. या बैठकीनंतर काढलेल्या संयुक्त निवेदनात, भारत आणि चीनचे वर्णन ‘विकासातील भागीदार’ असे करण्यात आले आहे. मतभेदांचे रूपांतर वादात होऊ नये, यावरही भर देण्यात आला. २०२० च्या गलवान संघर्षापासून सुरू असलेल्या तणावात आता विश्वास दिसून आला. दोन्ही नेत्यांनी केवळ व्यापार आणि सीमा व्यवस्थापनावर चर्चा केली नाही, तर बहुद्वीय आशिया आणि बहुद्वीय जगासारखे व्यापक दृष्टिकोनही मांडले. रशियाकडून स्वस्त दरात तेल खरेदी केल्याबद्दल शिक्षा म्हणून अमेरिकेने भारतावर अतिरिक्त शुल्क लादण्याचे समर्थन केले आहे. खरे तर, ही पावले भारताला युरेशियन व्यासपीठांकडे वेगाने घेऊन जात आहेत. तेथे अमेरिकेचे अस्तित्त्व नाही.

ट्रम्प यांच्या धोरणामुळे भारत-अमेरिका संबंध जवळजवळ बिघडत असताना, ही रणनीती समजण्यासारखी आहे. तथापि, याचा फायदा अल्पकाळासाठीच होऊ शकतो. भारत-अमेरिका आर्थिक आघाडीवर तूट कमी करणे आणि व्यापार वाढविण्याच्या चर्चा अधिक आशादायक होत्या. त्यात निश्चित एक राजकीय संदेश होता, की भारत चीनसोबत असला तरी व्यापार करण्यास तयार आहे, जर भारताच्या चिंता लक्षात घेतल्या गेल्या तर ‘स्ट्रॅटॅजिक स्वायत्तता’चा उल्लेख करून आणि ‘तिथर्या देशाचा दृष्टिकोन’ नाकारून, भारताने अमेरिकेला स्पष्ट केले आहे, की ते चीनसोबतचे संबंध त्याच्या दबावाखाली ठरविणार नाहीत. आता भारत आणि चीनने द्विपक्षीय पातळीवर तसेच ‘एससीओ’च्या व्यासपीठावर

जोरदारपणे काम करण्याची वेळ आली आहे. मोदी-जिनपिंग यांच्यातील बैठक ही दोन्ही देशांमधील विश्वासाची तूट भरून काढण्याच्या दिशेने एक मोठे पाऊल आहे. ‘एससीओ’ पातळीवर, तियानजिन बैठकीने प्रादेशिक मुद्द्यांवर समन्वय सादला आहे. त्यात आंतरराष्ट्रीय गुन्ध्यांशी परस्पर झालेवर करणे, वापक वाढविणे आणि संबंध अधिक मजबूत करणे हे समाविष्ट आहे. मोदी, जिनपिंग आणि पुतीन तियानजिनमध्ये स्ट्रेजवर एकत्र दिसले, तेव्हा हे चित्र ‘एससीओ’ हॉलपुरते मर्यादित नव्हते. भारतासाठी ही खूप महत्त्वाची घटना होती. अमेरिकेच्या निर्बंधांचे आणि दबावाचे लक्ष्य असलेल्या जिनपिंग आणि पुतीन यांच्यासोबत मोदी यांचे व्यासपीठावर येणे अर्थपूर्ण होते. हे अमेरिकेला उत्तर आहे, की तिथेही एकत्रितपणे त्यांच्या दबाव धोरणांचा जोरदारपणे सामना करू शकतात.

मोदी यांचा या प्रादेशिक बैठकीत सहभागी होण्याचा कार्यक्रम नव्हता. जिनपिंग यांच्यासोबत झालेल्या द्विपक्षीय भेटीमुळे संबंधांमध्ये संतुलन साधण्याची संधी मिळाली आहे. त्याच वेळी, ‘एससीओ’ बैठकीने अमेरिकेव्यतिरिक्त इतर भागीदारीचे मार्ग आहेत हे दाखविण्यासाठी भारताला एक व्यासपीठ दिले आहे. चीनमधील ‘एससीओ’ परिषदेत मोदी यांचा सहभाग हा कोणत्याही धोरणात्मक बदलापेक्षा मोठा राजनैतिक संतुलन निर्माण करण्याचा प्रयत्न म्हणून पाहिला पाहिजे. अमेरिकेत ‘एससीओ’ला अनेकदा हुकूमशाही देशांचा ऍट म्हणून नाकारले जाते; परंतु भारत आणि इतर सदस्य देश त्याला सहमत नाहीत.

भारतासाठी त्याचे महत्त्व वेगळ्या पद्धतीने आहे. भारतासाठी हे एक व्यासपीठ आहे जेथे रशिया, चीन, मध्य आशियाई देश आणि आता अगदी इराणदेखील एकाच टेबलावर बसतात. चीनने या शिखर परिषदेचा वापर भारताला हा संदेश देण्यासाठी केला, की त्याने याकडे ‘प्रतिस्पर्धी’ म्हणून नव्हे तर ‘भागीदार’ म्हणून पाहिले पाहिजे. भारतासाठी ही बैठक विश्वासाहें संबंधांमध्ये बदलू शकते का, याची चाचणी होती. चीनसोबतचा सीमावाद अजूनही सुटलेला नाही आणि चीनसोबत भारताची ९९ अब्ज व्यापार तूट ही राजकीय डोकेदुखी आहे. असे असूनही, कितीही कठीण असले, तरी चर्चा आवश्यक आहे. सहा देशांपासून छोटी सुरुवात करून, शांघाय सहकार्य संघटना आता दहा सदस्य देश, दोन निरीक्षक आणि १४ संवाद

हा दांभिकपणा लपवून ठेवता येत नाही. श्राद्ध, तर्पण, दहावे-तेरावे या परंपरांचा हेतू वेगळा होता. मृत व्यक्तीच्या स्मृतींना श्रद्धांजली वाहणं, कृतज्ञता व्यक्त करणं. पण आज ते स्पर्धा, प्रतिष्ठा आणि दिखाव्याचं साधन बनलं आहे. लोकांना समाजात आपलं ‘नाव’ हवं असतं, पण आई-वडिलांच्या चेहऱ्यावर हास्य फुलवण्याचं महत्त्व समजत नाही. आई-वडिलांच्या आठवणी, त्यांच्या आशीर्वादांची किंमत आपल्याला ते या जगातून गेल्यावरच प्रकर्षानं जाणवते. समाजाला यावेळी एक मोठा प्रश्न विचारावा लागतो, जिवंत असताना थोडं प्रेम, थोडा वेळ, थोडं सांत्वन दिलं असतं, तर श्राद्धासाठी हजारो रुपयांचा खर्च करण्याची गरज पडली असती का ?

म्हणूनच आजच्या समाजाला हे आवर्जून सांगावंसं वाटतं. आई-वडील जीवंत असताना त्यांना चांगलं खाऊ घाला, वेळ द्या, प्रेम द्या, जपा, सेवा करा. मृत्यूनंतरच्या विधींना अर्थ नाही, खरी पूजा ही त्यांना हसतमुख ठेवण्यात आहे. त्यांच्या चेहऱ्यावर उमटलेलं समाधानाचं हास्यच तुमच्या आयुष्याचं खऱ्या अर्थानं यश आहे. त्यांच्या डोळ्यातील अनंदच तुमच्या आयुष्याचं खरं धन आहे. समाजाला यावेळी एक मोठा प्रश्न विचारावा लागतो, जिवंत असताना थोडं प्रेम, थोडा वेळ, थोडं सांत्वन दिलं असतं, तर श्राद्धासाठी हजारो रुपयांचा खर्च करण्याची गरज पडली असती का ? श्राद्ध नव्हे, जिवंतपणीचं प्रेम हेच खऱ्या अर्थानं आई-वडिलांना अर्पण केलेलं तर्पण आहे.

प्रवीण बागडे
नागपूर
मो.क्र. ९९२३६२०९१९

मिरवणूक, सभेसाठी पैसा खर्च करत असतील तर अशा किती अध्यक्षांनी आजपर्यंत शिक्षणासाठी, रोजगारासाठी किंवा पत्रकारिता साठी मदत केली? शिक्षण, रोजगार आणि पत्रकारिता यावरच डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी सर्वात जास्त वेळ व पैसा खर्च केला जर आजचे अध्यक्ष खर्च बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचारांचे असतील तर त्यांचे कार्याचं कुठे आहे? राष्ट्रीय अध्यक्ष म्हणून घेताना स्वतः चा ग्रामपंचायत सदस्य ही नाही असे बोलले तर म्हणतात ईव्हीएम मध्ये घोळ आहे. मान्य आहे ईव्हीएम मध्ये घोळ आहे. मग विद्यार्थ्यांना शिक्षण देण्यासाठी मदत करत नाहीत, राष्ट्रीय अध्यक्ष असले तरीही तुमच्या गावात तुमच्या विचाराचा तुम्ही पेपर सुरू करू शकले नाही तरीही तुम्ही राष्ट्रीय अध्यक्ष झालेचं कसे हेच समजले नाही. बरं ज्या लोकांनी डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचारावर आधारित वर्तमानपत्र सुरू केले त्यांना तुम्ही किती मदत केली, मदत सोडा राष्ट्रीय अध्यक्ष आहात तर किती वाचक दिले? याचे उत्तर एकही नाही असेल तर त्या अध्यक्षापेक्षा सर्वसामान्य व्यक्ती चांगला जो विचार तरी पेरत राहोत. अध्यक्ष चळवळ करत नाहीत ते फक्त स्वतः चे पोट भरून अय्याशी करतात तर मग चळवळ संपली आहे का ? तर मुळीच नाही चळवळ आजही जिवंत आहे आणि ती चळवळ सर्वसामान्य लोक चालवत आहेत. आजही अनेक लोक स्वतः च्या उत्पन्नातील कमाई गोरगरीब विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी देत आहेत, आरोग्यासाठी देत आहेत, बेरोजगार तरुणांना रोजगार संधी उपलब्ध व्हावी म्हणून फुल ना फुलाची पकळी पकट करून व्यवसाय उभारणी साठी प्रामाणिक व बाबासाहेब आंबेडकर यांचे खरे वैचारिक वारसदार आपले काम करत आहेत. हे करणारे लोक राष्ट्रीय अध्यक्ष नाहीत तर सर्वसामान्य माणसं डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचे अनुयायी आहेत. बरेच लोक मदत करतात आणि नावही जाहीर करत नाहीत हे खरे बाबासाहेब आंबेडकर यांचे कार्य आहे. नेते तर अध्यक्ष पदासाठी एकमेकांवर चिखल फेक करून स्वतः झोळीत किती येईल हाच स्वार्थ बघत आहेत. म्हणून जे स्वतःला राष्ट्रीय नेते समजून मीच खरा नेता आहे मीच चळवळ चालवत आहे अशा भ्रमात आहे अशा सगळ्या नेत्यांना एकच सांगणे आहे. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विचार पायदळी तुडवून स्वतः चे भक्त तयार करणे म्हणजे चळवळ नाही, जनतेच्या पैशांवर जाणे म्हणजे चळवळ नाही. त्या साठी स्वतः जवळचे समाजासाठी खर्च करावे लागते. पण आजही नेत्याची परिस्थिती म्हणजे दे भाषण घे राशन एवढीच झाली आहे.

विनोद पंजाबराव सदावर्त
समाज एक्ता अभियान
रा. आरेगांव ता. मेहकर
मोबा: ९१३०७७९३००

भागीदारांच्या गटात वाढली आहे. आज ती कोणत्याही प्रादेशिक संघटनेच्या तुलनेत सर्वात मोठ्या भौगोलिक क्षेत्राचा भाग आहे. ती जगातील सर्वात मोठ्या लोकसंख्येचे प्रतिनिधित्व करते. ‘एससीओ’ एक प्रकारे जगाला दाखवत आहे, की विविध देश एकत्र कसे काम करू शकतात. शीतयुद्धाच्या काळापासून रशिया हा भारताचा सर्वात मोठा संरक्षण भागीदार आहे. या समीकरणात रशियाची भूमिकादेखील कमी महत्त्वाची नाही. भारत रशियाच्या स्वस्त कच्च्या तेलाचा सर्वात मोठा खरेदीदार बनला आहे. या वर्षी पुतीन भारताला भेट देत असल्याच्या बातम्यादेखील आहेत. यामुळे दोन्ही देशांमधील संबंध आणखी मजबूत होतील. भारतासाठी, रशिया हा केवळ तेल आणि शस्त्रास्त्रांचा पुरवठादार नाही, तो स्वायत्ततेचे प्रतीक आहे. असे असले, तरी रशिया ही एक कमकुवत होणारी शक्ती आहे आणि त्याची भौतिक आणि राजनैतिक क्षमता मर्यादित आहे. युक्रेनवरील हल्ल्यामुळे रशियाला देशांतर्गत पातळीवर दीर्घकालीन समस्यांना तोंड द्यावे लागेल. युद्धात त्याचे अधिक लोक मरण पावले आहेत आणि आता रशिया उच्च तंत्रज्ञान, शस्त्रास्त्रांचे भाग आणि तेलाच्या विक्रीसाठी भारतावर मोठ्या प्रमाणात अवलंबून आहे. भारताशी रशियाने जवळीक साधणे हे प्रेमसंबंध नसून एक गर्ज आहे. मोदी यांची ‘एससीओ’ परिषदेत सहभागी होण्यासाठीची भेट आणि पुतीन यांची दिल्लीची प्रस्तावित भेट हा अमेरिकेचा प्रभाव झुगारून देणार्या व्यवस्थेची सुरुवात आहे का ? तसे नाही. मोदी, पुतीन आणि जिनपिंग यांचे एकत्र येणे निश्चितच एक पर्याय आहे; परंतु असे असूनही, संरक्षण, तंत्रज्ञान आणि गुंतवणुकीच्या क्षेत्रात भारत अमेरिकेवर खूप अवलंबून आहे. अमेरिकेत मोठ्या प्रमाणात गुंतवणूक करण्याच्या दबावानंतर जपानने व्यापार करारासाठी चर्चा रद्द केली आहे. यावरून असे दिसून येते, की पारंपरिकपणे अमेरिकेचे मित्र राहिलेले देशदेखील विरोध करू लागले आहेत. दुसरीकडे, भारताची आजची स्थिती कठीण आहे. त्यामुळे भारत अमेरिकेला सोडून जाऊ शकत नाही. दोन्ही देशांची भागीदारी खूप व्यापक आणि खोल आहे. भारत सरकारला हे माहीत आहे, की त्यांच्यासमोरील आव्हान हे कोणाची बाजू घेण्याचे नसून स्वतःच्या अटींवर काम करण्यासाठी आपले स्थान निर्माण करण्याचे आहे.

जखमांच्या पलीकडील वेलनेसकडे नेणारी फिजिओथेरेपी, म्हणजे नक्की काय ?

आपण जेव्हा 'फिजिओथेरेपी' हा शब्द ऐकतो, तेव्हा आपल्या डोळ्यांसमोर बहुतेकवेळा एखादा खेळामध्ये दुखापत झालेला खेळाडू बरा होत असल्याबाबत विचार येतो. त्याचबरोबर फ्रॅक्चरनंतर हालचाल न करू शकणारा रुग्ण किंवा दीर्घकाळच्या पाठदुखीने त्रस्त असलेला इतर कोणी. म्हणजेच 'फिजिओथेरेपी' ही दशकानुदशके 'फक्त-जखम' या साच्यात अडकलेली ही शाखा होती. मात्र आजची फिजिओथेरेपी ही हाडे, सांधे आणि जखमेनंतरचे पुनर्वसन याच्याही खूप पुढे गेली आहे.

भारतामध्ये जवळपास ३०-४०% कर्मचारी हे दीर्घकाळचा थकवा, कमी झोप किंवा ताणामुळे होणाऱ्या शारीरिक वेदनांनी त्रस्त आहेत. या स्थितीमध्ये फिजिओथेरेपीची भूमिका महत्त्वाची असूनही अनेकदा ती पुरेशा महितीअभावी व जंजागृतीअभावी दुर्लक्षित राहते.

जखमांच्या पलीकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन 'जर मी जखमी नाही, तर मी फिजिओथेरेपिस्टकडे का जावे? हा अजूनही सर्वाधिक विचारला जाणारा प्रश्न आहे. त्यामुळे फिजिओथेरेपीचे परिभाषा बदलणे गरजेचे आहे. फिजिओथेरेपी म्हणजे फक्त दुखापतीमधून बाहेर काढणे होत नाही तर त्यापुढे जाऊन शरीर कार्यक्षमता, चपळपणा आणि सक्षमता वाढविणे होय. तसेच शरीराची देखभाल म्हणून पाहायला हवे. फिजिओथेरेपीला व्यापक संकल्पना असूनही अजूनही प्रतिक्रियात्मक किंवा पुनर्वसनात्मक उपचार मानले जाते. यामुळे तिची थकवा, चुकीचा पोशक, मानसिक थकवा आणि कामाशी निगडित ताण यांसारख्या दैनंदिन आरोग्य समस्यांवरची सक्रिय आणि सर्वसमावेशक भूमिका मर्यादित

राहते. जीवनशैलीमुळे निर्माण झालेला ताण, जास्त वेळ स्क्रीनसमोर बसणे, दूरचा प्रवास आणि तणावपूर्ण नोकऱ्या या आधुनिक दिनचर्येमुळे शारीरिक आणि मानसिक थकवा वाढत आहे. ताण हा फक्त मनातच राहत नाही; तो शरीरावरही त्याचा ठसा उमटवतो. घट्ट झालेले स्नायू, बदललेला श्वासोच्छ्वास, चुकीचा बसण्याचा पोशक, बिघडलेली झोप, सततची डोकेदुखी, अगदी पचनाच्या समस्या हे सर्व लक्षणे शरीराला 'ओव्हरलोड' झालेला ताण हे दाखवणारे लक्षणे आहेत.

फिजिओथेरेपी येथे हस्तक्षेप करते व महत्त्वाची भूमिका बजावते. यामध्ये श्वास घेण्याचे प्रशिक्षण, मॅन्युअल थेरेपी आणि हालचालींचे पुनः प्रशिक्षण या तंत्रांमुळे फाईट ऑफ फ्लायट ही सिस्टिम शांत होते. तर 'रेस्ट अँड ड्राइजेस्ट' प्रतिक्रियाही मजबूत होते आणि शरीराचा समतोल पुन्हा प्रस्थापित होतो. मन शांत करण्याच्या थेरेपीमुळे (रीलॅक्सेशन) कॉर्टिसॉल आणि अॅड्रेनालिन कमी होतात. तर सेरोटोनिन आणि मॅन्ट्रील ताण कमी करून झोप आणि आराम मिळवण्याला मदत करून व शांतता देणारं नैसर्गिक रसायन (G-B-) वाढते. त्यामुळे रुग्ण चांगली हालचाल करतो व शांत झोपू शकतो आणि लवकर बराही होतो.

कोणीही अगदी २ ते ५ मिनिटांच्या श्वसन प्रक्रियेने स्वतःला करून स्नायूंसंस्था नियंत्रित करण्यापासून सुरुवात करू शकतो. त्यानंतर ३ मिनिटांचा मान आणि खांद्या सैल करण्याचा व्यायाम स्नायुतील कडकपणा कमी करण्यासाठी आहे. मग ५ मिनिटांचे धावणे किंवा जागीच चालणे हे

रुग्णसंस्था वाढवते. नंतर शरीरासाठी कमरेपासून खालच्या भागासाठी पाच वेळा अर्धे बैठे व्यायाम करावेत. शेवटी ५-१० मिनिटे फिजिओला अनुसरून मार्गदर्शित चालणे आणि श्वसन करून दिवस संपवावा. यामुळे व्यक्तीला ताजेतवाने आणि शरीरात ऊर्जा वाढते. या पद्धतीमध्ये केवळ १५ मिनिटांचा वेळ देऊन दीर्घकालीन आरोग्याचे आपण रक्षण करू शकतो. पुनर्वसनाच्या पलीकडे बहुआयामी दृष्टिकोनातून बालरोगांमध्येही फिजिओथेरेपिस्ट हे बालकांच्या विकासात विलंब होणाऱ्या किंवा जन्मजात व्यंग असलेल्या मुलांना मदत करतात. तर स्त्रियांच्या आरोग्यामध्ये ते

हेल्दी आणि टेस्टी पदार्थ खाण्याची इच्छा झाल्यास सोप्या पद्धतीमध्ये बनवा Banana Coconut Smoothie, लहान मुलांना नक्की

भूक लागल्यानंतर बऱ्याचदा नाश्यात किंवा जेवणात काय खावं समजत नाही. लहान मुलांपासून अगदी मोठ्यांपर्यंत अनेकांना कायमच बाहेरील जंक फूड खायला खूप जास्त आवडते. जंक फूडचे सेवन केल्यामुळे आरोग्याला अनेक फायदे होतात. पण सतत तिखट किंवा मसालेदार पदार्थ खाल्यामुळे आरोग्याला हानी पोहचते. शरीरात खराब कोलेस्ट्रॉल वाढू लागतात. त्यामुळे भूक लागल्यानंतर तिखट पदार्थांचे सेवन करण्याऐवजी बनाना कोकोनट स्मूदीचे सेवन करावे. स्मूदी प्यायल्यामुळे पोट दीर्घकाळ भरलेले राहते. लवकर भूक लागत नाही. याशिवाय आरोग्याला सुद्धा अनेक फायदे होतात. सकाळच्या नाश्यात किंवा इतर भूक लागल्यानंतर बनाना स्मूदीचे सेवन करू शकता. चला तर जाणून घेऊया बनाना कोकोनट स्मूदी बनवण्याची सोपी रेसिपी.

सहज उपलब्ध होतात. आयुर्वेदिक पदार्थांपासून बनवलेली क्रीम त्वचेवर नैसर्गिक चमक कायम टिकवून ठेवते. हे सर्व साहित्य घरात सहज उपलब्ध होते. क्रीम बनवण्यासाठी सर्वप्रथम, कापूरची बारीक पावडर तयार करून घ्या. तयार केलेल्या पावडरमध्ये खोबऱ्याचे तेल, बदाम तेल टाकून मिक्स करा. त्यानंतर तयार केलेल्या मिश्रणात कोरफड जेल, ग्लिसरीन, हळद, चंदन पावडर, गुलाबपाणी टाकून व्यवस्थित मिक्स करून घ्या. तयार केलेली पेस्ट व्यवस्थित मिक्स झाल्यानंतर काचेच्या बंद डब्यात भरून ठेवा. तयार केलेली क्रीम रात्री झोपताना नियमित चेहऱ्यावर लावल्यास त्वचेवर जमा झालेली डेड स्किन कमी होईल आणि चेहरा उजळदार दिसेल. आयुर्वेदिक क्रीम वापरल्यामुळे त्वचेला होणारे फायदे:

सुंदर दिसण्यासाठी महिला बाजारातील अनेक वेगवेगळ्या क्रीमचा वापर करतात. पण केमिकल युक्त क्रीम वापरण्याऐवजी आयुर्वेदिक गुणधर्मांनी समृद्ध असलेल्या क्रीमचा वापर करावा. डोळ्यांखाली आलेले काळे डाग घालण्यासाठी कापूरच्या क्रीमचा वापर करावा. उन्हाळ्याच्या दिवसांमध्ये चेहऱ्यावर जमा झालेली डेड स्किन कमी करण्यासाठी कापूर अतिशय प्रभावी ठरेल.

साहित्य:

केळी आवडेल नारळाचे दूध सुका मेवा दही मध बर्फाचे तुकडे खजूर

कॉटनच्या कपड्यावर तयार केलेले मिश्रण ओतून दूध काढून घ्या. मिक्सरच्या भांड्यात केळीची बारीक केलेले तुकडे, खजूर, नारळाचे दूध, दही आणि मध टाकून बारीक वाटून घ्या. त्यानंतर त्यात बर्फाचे तुकडे आणि तुमच्या आवडीनुसार

कृती: बनाना कोकोनट स्मूदी बनवण्यासाठी सर्वप्रथम, खोबऱ्याचे बारीक केलेले तुकडे मिक्सरच्या भांड्यात टाकून त्यात आवश्यक्तेनुसार पाणी घालून बारीक वाटून घ्या. त्यानंतर सुका मेवा टाकून पुन्हा एकदा बारीक वाटून घ्या. तयार केलेली स्मूदी काचेच्या ग्लासमध्ये ओतून वरून सुका मेवा टाकून सर्व करा. तयार आहे सोप्या पद्धतीमध्ये बनवलेली बनाना कोकोनट स्मूदी.

दातांच्या दुखण्यावर करा 'हा' रामबाण उपाय पिवळेपणा, दातदुखी सगळ्यांवर 'ही' एक पेस्ट ठरेल गुणकारी

दातांमध्ये खूप वेदना होणं, हिरड्यांना सूज येणं किंवा रक्त येणं, दातांचा पिवळेपणा अशा समस्या तुम्हाला सतावतात का? तोंडातून येणारी दुर्गंधी, दातांचा पिवळेपणा एवढा होतो की चारचौघात हसणं कठीण होऊन जातं? या सर्व समस्यांवर एक जालीम उपाय आहे तो म्हणजे तुम्ही खास घरगुती पद्धतीने तयार केलेली हर्बल पेस्ट वापरणं. दातांच्या असंख्य समस्या दूर करण्यासाठी तुम्हाला कॉस्मेटिक टुथपेस्ट, माउथवॉश आणि ब्रश बदलण्याची गरज नाही. उलट तुम्ही एका नॅचरल पेस्टचा वापर करा. ही घरीच तयार केलेली पेस्ट तुमच्या दातांना मजबूत तर करेलच आणि दातांसंबंधित सर्व समस्या दूर करण्यास मदत करेल. याबाबत डॉ. समीर भूषण यांनी सांगितले की, समस्या फक्त तोंडापर्यंत मर्यादित नाही. कारण दातांनी तुम्हाला अन्न व्यवस्थित चावता आले तर त्याचे पचन योग्यरितीने होईल. पचन न झाल्यास डोकेदुखी, गॅस, ॲसिडिटी आणि थकवा या समस्या नव्याने उद्भवतील. ओरल हेल्थ चांगली असल्यास त्याचा परिणाम तुमच्या शरीरावरही होतो. तुम्हाला जर हिरड्या आणि दातांच्या समस्यांवर उपाय करायचा असेल तर या नॅचरल पेस्टचा उपयोग तुम्ही नक्की करा.

दातांच्या आरोग्यासाठी लवंग, हळद, जाड मीठ, मोहरीचं तेल, कडुनिंबाचा पाला यांचं एकत्रित मिश्रण तयार करून एक पेस्ट बनवली, तर दात आणि हिरड्यांसाठी ती योग्य उपाय ठरते. ही पेस्ट नेमकी कशी तयार करावी हे जाणून घ्या

लवंगची पावडर एक चमचा हळद अर्धा चमचा जाड मीठ अर्धा चमचा मोहरीचं तेल दोन चमचे कडुनिंबाच्या पाल्याची पावडर अर्धा चमचा

कृती- वरील सर्व साहित्य रात्री झोपण्याआधी एकत्र करून घ्या. सकाळी तयार असलेली ही पेस्ट बोटाच्या साहाय्याने हिरड्यांवर, दातांवर वापरा. कमीतकमी दोन मिनिटं या पेस्टने मसाज करा. मसाज केल्यानंतर कोमट पाण्याने चूळ करा. या पेस्टने दातांवर मसाज केल्याने दातांचं दुखणं गायब होऊन जाईल. दातांसंबंधित काही मोठी समस्या असले तर पाण्यात लवंग टाकून उकळून घ्यावे आणि या पाण्याने दिवसातून दोनवेळा चूळ करा. या हर्बल पेस्टचा वापर केल्याने हिरड्यांमधून रक्त येणं, दातांवर चमक येणं आणि तुमची ओरल हेल्थ नक्की सुधारेल.

याचे फायदे काय? लवंगमधील युजेनॉल दातांचं दुखणं थांबवतं. यामुळे बॅक्टेरिया आणि फंगसपासून बचाव करते. हळदीमध्ये ॲंटी-इन्फ्लेमेटरी गुणधर्म असल्याने सूज आणि वेदना नियंत्रित होतात. हळदीत ॲंटी-बॅक्टेरियल आणि ॲंटी-सेप्टिक गुणधर्म असतात. यामुळे इन्फेक्शनपासून बचाव होतो. मीठामुळे दाताचा पिवळेपणा दूर होतो. मोहरीच्या तेलामुळे ब्लड सर्क्युलेशन वाढते. तसंच दातांची चमक वाढते आणि पिवळेपणा दूर होतो. कडुनिंबामध्ये ॲंटी-बॅक्टेरियल गुणधर्म असतात, जे दात किडण्यापासून बचाव करतात.

गणपती बाप्पाच्या पूजेचे साहित्य उरले आहे? मग सोप्या पद्धतीमध्ये घरीच बनवा आयुर्वेदिक क्रीम, त्वचा होईल उजळदार

संपूर्ण देशभरात गणेशोत्सवाच्या दिवसांमध्ये मोठा आनंद आणि उत्साह असतो. गणपती बाप्पाच्या स्वागतासाठी मोठ्या जलोत्सवा तयारी केली जाते. याशिवाय बाप्पाचे स्वागत झाल्यानंतर घरात मनोभावे पूजा करून ११ व्या दिवशी बाप्पाला निरोप दिला जातो. बाप्पाच्या पूजेसाठी लागणारे सर्व साहित्य विकत आणले जाते. धूप अगरबत्ती, कपूर, धूप, फुले इत्यादी अनेक वेगवेगळे सामान आणले जाते. पूजेच्या ताटात प्रामुख्याने वापरला जाणारा साहित्य म्हणजे तेल आणि कापूर. बाप्पाच्या आरतीसाठी कापूर पेटवले जाते. पण पूजेच्या साहित्यामधील कापूर आणि तेल शिथिलक साहित्यानंतर नेमकं काय करावे असा प्रश्न सगळ्यांचं कायमच पडतो.

पुरेजसाठी वापरला जाणारा कापूर त्वचेसाठी अतिशय प्रभावी ठरतो. यामध्ये असलेले गुणधर्म त्वचेवरील डाग घालण्यासाठी मदत करतात. यासोबतच तेलाचा सुद्धा वापर त्वचेसाठी केला जातो. आज आम्ही तुम्हाला गणपती बाप्पाच्या पूजेतील शिथिलक साहित्याचे तेल आणि कापूरपासून आयुर्वेदिक क्रीम बनवण्याची सोपी रेसिपी सांगणार आहोत. कापूरमध्ये अनेक औषधी गुणधर्म आढळून येतात. ज्यामुळे त्वचेवर वाढलेला काळेपणा कमी होऊन त्वचा अधिक उजळदार आणि सुंदर होते. घरगुती पदार्थांचा वापर

करून बनवलेली क्रीम त्वचा अधिक सुंदर आणि चमकदार करण्यासाठी मदत करते. याशिवाय चेहऱ्यावर आलेले मोठे मोठे पिंपलस घालण्यासाठी कापूरचा वापर करावा.

कापूर आणि तेलाचा वापर करून क्रीम बनवण्याची सोपी कृती:

आयुर्वेदिक गुणधर्मांनी समृद्ध असलेल्या कापूरपासून क्रीम बनवण्यासाठी तेल, कापूर, बदाम तेल, खोबरेल तेल, कोरफड जेल, ग्लिसरीन, हळद, चंदन पावडर, गुलाबपाणी एवढ्या पदार्थांची आवश्यकता लागणार आहे. हे पदार्थ बाजारात

सहज उपलब्ध होतात. आयुर्वेदिक पदार्थांपासून बनवलेली क्रीम त्वचेवर नैसर्गिक चमक कायम टिकवून ठेवते. हे सर्व साहित्य घरात सहज उपलब्ध होते. क्रीम बनवण्यासाठी सर्वप्रथम, कापूरची बारीक पावडर तयार करून घ्या. तयार केलेल्या पावडरमध्ये खोबऱ्याचे तेल, बदाम तेल टाकून मिक्स करा. त्यानंतर तयार केलेल्या मिश्रणात कोरफड जेल, ग्लिसरीन, हळद, चंदन पावडर, गुलाबपाणी टाकून व्यवस्थित मिक्स करून घ्या. तयार केलेली पेस्ट व्यवस्थित मिक्स झाल्यानंतर काचेच्या बंद डब्यात भरून ठेवा. तयार केलेली क्रीम रात्री झोपताना नियमित चेहऱ्यावर लावल्यास त्वचेवर जमा झालेली डेड स्किन कमी होईल आणि चेहरा उजळदार दिसेल. आयुर्वेदिक क्रीम वापरल्यामुळे त्वचेला होणारे फायदे:

सुंदर दिसण्यासाठी महिला बाजारातील अनेक वेगवेगळ्या क्रीमचा वापर करतात. पण केमिकल युक्त क्रीम वापरण्याऐवजी आयुर्वेदिक गुणधर्मांनी समृद्ध असलेल्या क्रीमचा वापर करावा. डोळ्यांखाली आलेले काळे डाग घालण्यासाठी कापूरच्या क्रीमचा वापर करावा. उन्हाळ्याच्या दिवसांमध्ये चेहऱ्यावर जमा झालेली डेड स्किन कमी करण्यासाठी कापूर अतिशय प्रभावी ठरेल.

सकाळी उठल्यावर पहिल्या ३० मिनिटांतच धूम्रपान करता का? परिणाम ऐकून थक्क व्हाल

ज्याप्रमाणे अयोग्य आहार तुमच्या आरोग्यावर परिणाम करतो, त्याचप्रमाणे चुकीची लाइफस्टाइलही शरीराला आतून पोखरत जाते. चुकीच्या लाइफस्टाइलचा अर्थ तुमच्या त्या सवयी ज्या तुमचं आरोग्य हळूहळू बिघडवतात. अशाच सवयींपैकी एक म्हणजे धूम्रपान. धूम्रपान हे एखाद्या सायलेंट किलरप्रमाणे तुमच्या शरीरावर परिणाम करते. पण तुम्हाला हे माहित आहे का दिवसभरातल्या या एका वेळी धूम्रपान केल्याने होणारं नुकसान अनेक पटीने वाढतं. अनेकदा लोकांना सकाळी उठल्यावर पोट साफ करण्यासाठी धूम्रपानाचा आधार घ्यावा लागतो. पण ही सवय तुमची फुफ्फुसं आणि हृदयावर खूप गंभीर परिणाम करते.

पल्मोनोलॉजिस्ट डॉ. विकास मिश्रल यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, सकाळी उठताच केलेले धूम्रपान हे दिवसभरातील सर्वात घातक असे धूम्रपान ठरू शकते. तुम्ही चैन स्मोकर नसलात, तरी सकाळचे हे पहिले झुरके तुमच्या फुफ्फुसांवर आणि हृदयावर अनेक पटीने वाईटरेल्या प्रभाव करतात.

डॉ. मिश्रल सांगतात की, जेव्हा शरीर झोपेतून जागे होते तेव्हा ते एकप्रकारे रिसेट मोडमध्ये असते. त्यावेळी फुफ्फुसं ही अधिक संवेदनशील परिस्थितीत असतात. हार्मोन उच्च पातळीवर असतात आणि शरीर नाजूक

अवस्थेत असते. हेच कारण आहे की सकाळी सकाळी धूम्रपान करणं मोठी रिस्क मानले जाते. एखादी व्यक्ती दिवसभरात कमी धूम्रपान करत असेल, तरीही सकाळची ही वेळ घातक ठरू शकते. सकाळच्या वेळी धूम्रपान करणे जास्त हानीकारक का आहे आणि त्याचा शरीरावर काय परिणाम होत हे जाणून घेऊ सकाळची वेळ हानीकारक तुम्ही झोपलेले असताना तुमच्या फुफ्फुसांना टॉक्सिनपासून सुटका मिळते असते आणि ते रिपेअर मोडमध्ये येतात. मात्र उठल्यावर धूम्रपान केल्याने ही रिपेअरची प्रोसेस

मध्येच थांबते. सिगारेटमधील केमिकलस फुफ्फुसांना लगेच नुकसान करतात. यामुळे टॉक्सिन्स शरीरात झपाट्याने उखले जातात. तसंच जे लोकं सकाळी उठल्यावर ३० मिनिटांच्या आत धूम्रपान करतात, ते हे टॉक्सिन्स आणखी खोलवर आत शोषून घेतात. यामुळे आणखी नुकसान

होते. सकाळी उठताच धूम्रपान केल्याने कॅन्सरला कारणीभूत घटकांचा प्रभाव वाढतो. रक्तवाहिन्यांचे नुकसान होते आणि हृदयासंबंधित आजारांचा धोका वाढतो.

फुफ्फुसांवर पहिल्या काही मिनिटांचा मोठा प्रभाव डॉक्टर सांगतात की, झोपेनंतर फुफ्फुसं कमी म्यूकस आणि प्रोटेक्टिव्ह सीक्रेशनने झाकलेले असतात. म्हणजेच धुरातील टॉक्सिन्स थेट फुफ्फुसांवर आदळतात आणि चिकटून राहतात.

मॅट्रवरील होतो परिणाम सकाळी केलेले धूम्रपान तुम्हाला दिवसभर त्या व्यसनासाठी तयार करते. यामुळे हे व्यसन तीव्र होत जाते. अनेक जण म्हणतात की सकाळी केलेले धूम्रपान त्यांना जास्त हिट करतं. मात्र, हा ऑक्सिजनची कमतरता आणि नर्हेस सिस्टिमवर दाब येण्याचे संकेत देते. याचा शरीरावर सायलेंट किलरसारखा प्रभाव होतो.

सकाळच्या वेळी शरीरात कॉर्टिसॉल आणि एड्रेनालिन हार्मोन जास्त असतात, यामुळे माणूस सतर्क आणि एकाग्र राहतो. मात्र, जेव्हा तुम्ही सकाळी निकोटीनच्या संपर्कात येता तेव्हा ते तणाव आणखी वाढवते.

रोज सकाळी सिगारेट ओढल्याने हृदयासंबंधित धोका आणखी वाढतो. रक्तदाब वाढतो. ही सवय कार्डिओव्हॅस्कुलर सिस्टिमवर दबाव वाढवते. लोकांना सकाळच्या धूम्रपानाने निवांत व्हायचं असतं मात्र तेच त्यांचा तणाव दुप्पटीने वाढवते. या सवयीच्या आहारी गेल्याने हायपरटेंशन, डिप्रेशन, हार्ट अटॅक आणि स्ट्रोकचा धोका वाढतो.

मेनोपॉजंतर प्रत्येक महिलेने 'या' सुपरफूड्सचे आवर्जून करावे सेवन थकवा आणि हाडांचे दुखणे होईल दूर

मेनोपॉज अर्थात रजोनिवृत्ती हे प्रत्येक महिलेच्या आयुष्यातील एक महत्त्वाचे वळण असते. मेनोपॉजदरम्यान खूप जास्त गरम होणं, खूप घाम येणं आणि मूड स्विंग्स होणं या साधारण बाबी आहेत. मात्र, प्रत्येक महिला या टप्प्यावर कशाप्रकारे परिस्थिती सांभाळते यामुळे तिच्या आयुष्यावर खूप फरक पडतो. अनेकदा महिलांचं आरोग्य मेनोपॉजंतर दुर्लक्षित होऊन जातं.

थकवा, झोप न लागणे, हाडांच्या समस्या किंवा मूड स्विंग्ससारख्या समस्या फक्त वाढत्या वयामुळे होणारे परिणाम असं बोलून दुर्लक्षित केले जातात. मात्र, मेनोपॉजंतर महिलांनी त्यांच्या आरोग्याची अधिक काळजी घेणे गरजेचे असते. पब्लिक हेल्थ न्यूट्रिशनिस्ट आणि डायबिटीज एज्युकटर दीपशिखा जैन यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, मेनोपॉजच्या टप्प्यावर शरीरात हार्मोनल बदल अधिक गतीने होत असतात. त्यामुळे हाड टिस्यू हॉर्मोन, रक्ताची कमतरता अर्थात ॲनिमिया, हार्मोनल असंतुलन आणि झोपेत अडथळे या समस्या सामान्यपणे उद्भवतात. अशावेळी तुमच्या डाएटमध्ये काही खास सुपरफूड्सचा समावेश केल्यास तर या समस्यांपासून सुटका नक्कीच होऊ शकते. अशा चार सुपरफूड्सबाबत जाणून घेऊ, जे मेनोपॉजंतर प्रत्येक महिलेने आहारात समाविष्ट करणे गरजेचे आहे.

फुग्यासारखे फुगून राहते पोट, बद्धकोष्ठतेनेही आहात हैराण; Bloating ची समस्या होईल ३ पदार्थांनी दूर

यावर्षी पावसाने चांगलाच जोर धरला असून सप्टेंबर महिन्यातही पावसाळा सुरुच आहे आणि या दिवसांत हिरवळ आणि थंडी नक्कीच वाढते पण या ऋतूत आरोग्याच्या अनेक समस्यादेखील वाढतात. पावसाळ्यात अपचन आणि पोट फुगणे यासारख्या पचनाच्या समस्या खूप सामान्य आहेत. याची अनेक कारणे आहेत. यावेळी हवेत जास्त आर्द्रता असते, ज्यामुळे पचन प्रक्रिया मंदावते आणि अन्न आणि पोटातील आम्ल बराच काळ पोटात राहते.

पावसाळ्यात आपण अनेकदा तळलेले, मसालेदार आणि जड पदार्थ जास्त खातो, जे पचनास कठीण असतात आणि पोटात गॅस आणि जडपणा निर्माण करतात. याशिवाय, पावसाळ्यात रोगप्रतिकारक शक्ती देखील कमकुवत होते, ज्यामुळे शरीरावर बॅक्टेरिया आणि विषाणूंचा लवकर परिणाम होऊ शकतो आणि पचनसंस्थेवर अधिक भार पडतो. पचनशक्ती मजबूत करण्यासाठी आणि पोटफुगी टाळण्यासाठी काय

जडपणा, गॅस, अपचन आणि शरीरात उर्जेचा अभाव यासारख्या पचनाच्या समस्यांना सामोरे जावे लागते. या ऋतूत पचनशक्ती म्हणजेच अग्नि कमकुवत होते आणि शरीरात वात दोष वाढतो. पचनक्रिया व्यवस्थित काम करत नसल्यामुळे शरीरातील ऊर्जा कमी होते आणि रोगप्रतिकारक शक्ती देखील कमकुवत होते. शरीराचे संतुलन राखण्यासाठी आणि या समस्यांपासून संरक्षण करण्यासाठी जिरे, धणे आणि काळी मिरीचे पाणी प्यावे.

द्वारकादास शामकुमार परिवाराच्या वतीने आयोजित गुरुजनांचा सन्मान सोहळा उत्साहात

शिक्षकांनी चौकटीच्या पलीकडे जाऊन विद्यार्थ्यांचे उज्वल भवितव्य घडविण्याचा प्रयत्न करावा : प्रा. गणेश शिंदे

लातूर : शिक्षकांनी अभ्यासक्रमाच्या चौकटीच्या पलीकडे जाऊन विद्यार्थ्यांना सर्वतोपरी मार्गदर्शन करून त्यांचे उज्वल भवितव्य घडविण्याचा प्रयत्न करावा, असे प्रतिपादन ख्यातनाम व्याख्याते तथा प्रबोधनकार प्रा. गणेश शिंदे यांनी केले. आपल्या ओघवत्या शैलीतील निरूपणाने प्रा. शिंदे यांनी उपस्थितांना अक्षरशः मंत्रमुग्ध करून सोडले. द्वारकादास शामकुमार परिवार आणि तुकाराम पाटील मित्रमंडळाच्या वतीने लातूरच्या दयानंद सभागृहात आयोजित गुरुजनांच्या सन्मान सोहळ्यात प्रा. शिंदे उपस्थित गुरुजनांना मार्गदर्शन करत होते.

या सोहळ्यास राज्याचे सहकार मंत्री बाबासाहेब पाटील, शिक्षक आमदार विक्रम काळे, विलस मराठी - वाहिनीवरील सूर नवा ध्यास नवा या कार्यक्रमाच्या विजेता सौ. सन्मिता धापटे - शिंदे, समाजकल्याण विभागाचे उपायुक्त देवशटवार, द्वारकादास शामकुमारचे संचालक तुकाराम पाटील, प्रा. शिवराज मोटेगावकर, राष्ट्रीय शिक्षक पुरस्कार विजेते प्रा. डॉ. संदीपान जगदाळे, रमेश बिरादार, बाबुराव जाधव, प्रकाश देशमुख, चिताडे, राजाभाऊ पाटील, संभाजी नवघरे, डॉ. राम बोरगावकर, प्राचार्य निलेश राजेमाने, सदाशिव पाटील, ज्ञानेश्वर जाधव, शशिकांत पाटील आदी मान्यवरांची प्रमुख उपस्थिती होती. या सोहळ्यात 'मोगरा फुलला' या भक्तिगीतांचा कार्यक्रम सौ. सन्मिता शिंदे यांनी सादर करून उपस्थितांची दाद मिळवली. ज्येष्ठ निरूपणकार प्रा. गणेश शिंदे यांनी आपल्या निरूपणात ज्ञानेश्वरीतील अनेक प्रसंग उपस्थितांच्या डोळ्यांसमोर उभे करण्याचे काम केले. समाज जीवनात वावरत असताना आपण काय बोलतोय याचे भान राखून चालणे अतिशय

पाऊलावर पाऊल टाकून चालण्याचे काम तुकाराम पाटील करत असल्याचे गौरवोद्गार काढले. आपणास कार्यक्रम स्थळी पोहचण्यास विलंब झाला असला तरी सर्व कार्यक्रमाचा युट्युबवर आस्वाद घेतल्याचेही त्यांनी नमूद केले. आमदार विक्रम काळे यांनीही आपले विचार व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक तुकाराम पाटील यांनी केले. प्रास्ताविकात त्यांनी या कार्यक्रमाच्या आयोजनामागची भूमिका विशद केली. तुकाराम पाटील, राजाभाऊ पाटील, सदाभाऊ पाटील व प्रा. मोटेगावकर मोटेगावकर या चौघांच्या हस्ते सहकार मंत्री बाबासाहेब पाटील यांचे स्वागत करण्यात आले. तर उपस्थित सर्व गुरुजनांचा तुकाराम पाटील मित्रमंडळाच्या सर्व सदस्यांनी त्यांच्या बसल्या जागेवर जाऊन सत्कार केला. छत्तीसगड राज्य शासनाच्या वतीने गौरविण्यात आलेले डॉ. राम बोरगावकर, राष्ट्रीय शिक्षक पुरस्कार विजेते प्रा. डॉ. संदीपान जगदाळे यांचाही यावेळी मान्यवरांच्या हस्ते सन्मान करण्यात आला. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन विवेक सौताडेकर यांनी तर आभार प्रदर्शन प्रा. शिवराज मोटेगावकर यांनी केले. या सोहळ्यास शिक्षकवृंदांचा उत्स्फूर्त असा प्रतिसाद मिळाला.

आवश्यक असते. बोलताना भाषा, शब्द जपून वापरणे गरजेचे आहे. महाभारत घडण्याची अनेक कारणे असतील, पण द्रौपदीच्या शस्त्रबाणांनी दुर्योधन दुखावला. द्रौपदीने दुर्योधनाबद्दल कटू शब्द काढले नसते तर कदाचित महाभारत घडलेही नसते असे सांगून प्रा. शिंदे पुढे म्हणाले की, संत ज्ञानेश्वरांनी गीता सोप्या भाषेत समजावून सांगण्याचे काम केले. ज्ञानोबा आणि तुकोबा बंड पुकारून चालणारे संत होते. ते कोणाच्याही हो मध्ये हो मिसळून चालत नसत. त्याप्रमाणे शिक्षकांनीही हो मध्ये हो मिसळून चालू नये. विद्यार्थ्यांनी केवळ डॉक्टर - इंजिनियरिंगच्या मागे न धावता विविधांगी क्षेत्रात आपले नैपुण्य दाखविण्याचा प्रयत्न करावा. करिअरच्या अनेक संधी विद्यार्थ्यांसाठी उपलब्ध करून देण्याचे काम शिक्षकांनी करावे. विद्यार्थ्यांना त्याप्रमाणे तयार करावे. शिक्षकांचे अधिष्ठान खूप महत्त्वाचे असते. आज साधने वाढली, पण आनंद - समाधान हरवत चालल्याचे पाहायला मिळते. तंत्रज्ञानात कितीही बदल एआय येऊ द्या, काही झाले तरी शिक्षकांचे महत्त्व कधीच कमी होणार नाही, असेही त्यांनी निश्चि

सांगितले. गरीब - श्रीमंतांमधील दरी न वाढू देण्याचे काम शिक्षकांनी करावे. शिक्षकांनी अभ्यासक्रमाच्या पलीकडे जाऊन शिकवले पाहिजे. विद्यार्थी सर्वव्यापी झाला आहे. इतिहास शिकवताना त्यातील पात्रांशी एकरूप होता आले पाहिजे. जगातील अनेक विद्यापीठे आगामी काळात भारतात येणार आहेत, आपली मुले स्पर्धेत टिकली पाहिजेत यासाठी शिक्षकवृंदांनी प्रयत्नशील राहावे, असेही प्रा. शिंदे यांनी सांगितले. तुकाराम पाटील, राजाभाऊ पाटील, सदाभाऊ पाटील व प्रा. मोटेगावकर या चौघांच्या हस्ते सहकार मंत्री बाबासाहेब पाटील यांचे स्वागत करण्यात आले. तर उपस्थित गुरुजनांचा त्यांच्या बसल्या जागेवर जाऊन सत्कार करण्यात आला. प्लास्टिकमुक्त महाराष्ट्र या संकल्पनेच्या अनुषंगाने द्वारकादास शामकुमारच्या वतीने २ लाख कापडी पिशव्यांचे वितरण करण्यात येणार आहे. त्या पिशवीचे लोकार्पणही सहकार मंत्री पाटील यांच्या हस्ते करण्यात आले. बाबासाहेब पाटील यांनी यावेळी बोलताना हा अतिशय आगळावेळा कार्यक्रम असल्याचे सांगून भारतरत्न उद्योगपती रतन टाटा यांच्या

व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक तुकाराम पाटील यांनी केले. प्रास्ताविकात त्यांनी या कार्यक्रमाच्या आयोजनामागची भूमिका विशद केली. तुकाराम पाटील, राजाभाऊ पाटील, सदाभाऊ पाटील व प्रा. मोटेगावकर मोटेगावकर या चौघांच्या हस्ते सहकार मंत्री बाबासाहेब पाटील यांचे स्वागत करण्यात आले. तर उपस्थित सर्व गुरुजनांचा तुकाराम पाटील मित्रमंडळाच्या सर्व सदस्यांनी त्यांच्या बसल्या जागेवर जाऊन सत्कार केला. छत्तीसगड राज्य शासनाच्या वतीने गौरविण्यात आलेले डॉ. राम बोरगावकर, राष्ट्रीय शिक्षक पुरस्कार विजेते प्रा. डॉ. संदीपान जगदाळे यांचाही यावेळी मान्यवरांच्या हस्ते सन्मान करण्यात आला. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन विवेक सौताडेकर यांनी तर आभार प्रदर्शन प्रा. शिवराज मोटेगावकर यांनी केले. या सोहळ्यास शिक्षकवृंदांचा उत्स्फूर्त असा प्रतिसाद मिळाला.

दादाराव तायडे सेट परीक्षा उत्तीर्ण

बुलढाणा / प्रतिनिधी :- बुलढाणा जिल्ह्यातील गाडेगाव खुर्द येथील तरुण तडफदार दादाराव कैलास तायडे यांनी सेट परीक्षा उत्तीर्ण केली आहे. दादाराव कैलास तायडे यांनी कष्ट त्याग आणि जिद्दीने अभ्यास करून प्रेरणादायी लक्षवेधी शैक्षणिक प्रगती केली आहे. एका शेतमजूर आई वडिलांचा मुलगा जेव्हा शिक्षणात पदवी परीक्षा उत्तीर्ण होतो. तेव्हा तो कौतुकास पात्र ठरतो. परंतु संकुचित मानसिकता असलेला समाज त्यांची फरशी दखल घेत नाही. एका शेतमजूर आई वडिलांच्या मुलाने सेट परीक्षा उत्तीर्ण केली हेच त्यांच्या जिह्वारी लागते. यांच्या मुलांना नामांकित कॅम्पस लावून वाटेल तेवढा पैसा खर्च करून ही मुलाने लक्षवेधी प्रगती केली नाही. यांचे दुख व्यक्त करतांना आम्हालाही आता शेतमजूर व्हावे लागेल अशी प्रतिक्रिया देतात. म्हणजे यांच्या मनात शेतमजूर आणि त्यांच्या मुलामुली बद्दल काय भावना आहेत ही लक्षात येते. ग्रामीण भागातून शहरात आलेल्या दादाराव कैलास तायडे यांनी एलएलबी तसेच राजकारण शास्त्र एम ए उच्च शिक्षण पूर्ण केले आहे. तरी विश्वरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा आदर्श डोळ्यासमोर ठेवून त्यांनी सातत्यपूर्ण मेहनत चिकाटीने ज्ञान संपादन करण्याची लालसा ठेवली आहे. मुंबईत नोकरी करून झोपडपट्टीत राहून त्यांनी ही सेट परीक्षा उत्तीर्ण केली आहे. दादाराव कैलास तायडे यांचे क्रांतिकारी आंबेडकरी विचारांशी व चळवळीशी जिह्वाव्याचे नाते

जुळले आहे. विश्वरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा आदर्श डोळ्यासमोर ठेवला तर महात्मा ज्योतिबा फुले राजर्षी शाहू महाराज यांच्या कार्याचा प्रभाव शंभर टक्के झाल्याशिवाय राहणार नाहीच. मग तोच त्यांचा जीवन संघर्ष डोळ्यासमोर ठेवून सामाजिक बांधिलकी ठेऊन माणूस सर्व अडचणी वर मात करू यशस्वी घोंड दौड करतो. विश्वरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या समता स्वातंत्र्य समानता बंधुता आणि न्याय या शिकवणीवर त्यांचा ठाम विश्वास होता. शोषित वंचित समाजासाठी शिक्षण हेच करे शस्त्र आहे. त्यातून प्रेरणा घेऊन बाबासाहेबांच्या विचारांचा त्यांनी आपल्या शैक्षणिक प्रवास घडवला आहे. दादाराव कैलास तायडे सेट परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यामुळे गाडेगाव खुर्द, जळगाव जामोद तालुक्यातील नातलग सगेसोयरे मित्रमंडळी यांच्यात विशेष आनंद व्यक्त होत आहे. दादाराव कैलास तायडे यांचे ध्येय आगामी काळात ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणासाठी प्रेरित करणे सामाजिक न्यायच्या मूल्यांचे जपून करणे आणि फुले शाहू आंबेडकरांच्या विचारांची जन जागृतीची मशाल पेटती ठेऊन पुढे नेणे हेच संकल्प आहे. त्याला सागर रामभाऊ तायडे पत्रकार, साहित्यिक, कामगार नेते आणि गाडेगाव खुर्द, जळगाव जामोद तालुक्यातील नातलग सगेसोयरे मित्रमंडळी यांच्या वतीने हार्दिक अभिनंदन करून पुढील वाटचाली साठी शुभेच्छा दिल्या आहेत.

शहराच्या विकासात अभियंत्यांचे मोलाचे योगदान महापालिका उपायुक्त देविदास जाधव यांचे प्रतिपादन

लातूर : लातूर हे शैक्षणिकसह औद्योगिक क्षेत्रात भरारी घेतलेले शहर असून राज्यातील विकसित शहरात लातूरचे नाव अग्रक्रमाने येते, यात अभियंत्यांचे मोठे योगदान असल्याचे प्रतिपादन महानगरपालिका उपायुक्त देविदास जाधव यांनी केले. अभियंता दिनानिमित्त लातूरत एसीईए व एसआरजे स्टील जालना यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित कार्यक्रमात ते बोलत होते, यावेळी ज्येष्ठ अभियंते पी. के. पाटील, सेवानिवृत्त नगर रचनाकार सुनील देशपांडे, अनिकेत महाजन, असोचे अध्यक्ष अभिजीत देशपांडे, सरसंबेकर, एसआरजे स्टील जालनाचे राजेश वैष्णव, धनराज जाधव यांची उपस्थिती होती. यावेळी पुढे बोलताना उपायुक्त जाधव म्हणाले की जुने लातूर शहर लक्षात घेऊन १९९० च्या आसपास शहरात विकास कामे झाली, त्यानंतर लातूरची झालेली भरभराट, वाढलेल्या इमारती त्यामुळे आज जागांची अडचण आहे, लातूर जिल्ह्यातील अभियंत्यांनी आपले कसब वापरून शहराची सौंदर्यता कायम ठेवावी असे सांगून शहरातील गुंतेवारी यासह अन्य कामांसंदर्भात महापालिका आयुक्त यांच्यासोबत बैठक आहे. त्यामुळे बऱ्याच कामांना वेग येईल असे सांगितले. यावेळी ज्येष्ठ अभियंते पी. के. पाटील, अनिकेत महाजन यांनी शुभेच्छापर मनोगत व्यक्त केली. कार्यक्रमाचे आयोजक लातूर इंजिनियर्स असोचे अध्यक्ष अभिजीत देशपांडे यांनी कार्यक्रमाच्या प्रास्ताविकेत असोसिएशनच्या वतीने

राबविण्यात येणारे उपक्रम, सदस्यांसाठीच्या सवलती याबाबत माहिती देत, शहरात कायमस्वरूपी गुंतेवारी सुरू करण्याबाबत मागणी केली. यावेळी असोसिएशन मधील इंजिनियर च्या गुणवंत पाल्यांचा मान्यवरांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन स्वरा हिवारे तर आभार मनोज देशमुख यांनी मानले. कार्यक्रमासाठी इंजिनियर असोसिएशनचे वसीम शेख, अमोल सेलुकर, वामन पाटील, संदीप उच्चकर, अहमद मुल्ला, विनोद उदगीरकर, रिजवान गडीवाल, सय्यद तय्यब, ऋषिकेश निगडीकर, विठ्ठल भोसले, अरुण पंचमलले, सिद्धिलिंग सोरडे व सदस्य उपस्थित होते.

लातूरकरांसाठी महिंद्रा लॉजिस्टिक्सची शाखा सुरू, रीजनल मॅनेजर अमित झा यांच्या हस्ते कोयना पावर हाऊसजवळ उद्घाटन

लातूर : पारसल सेवा क्षेत्रात देशभरात नावाजलेली महिंद्रा लॉजिस्टिक्स कंपनी आता लातूरकरांच्या सेवेतही दाखल झाली आहे. शहरातील कोयना पावर हाऊस जवळ कंपनीच्या शाखेचे उद्घाटन शनिवार, दि. १३ सप्टेंबर रोजी कंपनीचे रीजनल ऑपरेशन्स मॅनेजर अमित झा यांच्या हस्ते संपन्न झाले. उद्घाटन प्रसंगी बोलताना अमित झा म्हणाले की, महिंद्रा लॉजिस्टिक्स कंपनी देशभरामध्ये विश्वासार्ह ट्रान्सपोर्ट सेवा पुरवते. लातूरमध्ये शाखा सुरू झाल्यामुळे लातूरकरांना जलद, सुरक्षित आणि गुणवत्तापूर्ण पारसल सेवा मिळणार आहे. या नव्या शाखेमुळे व्यापारी, नागरिक आणि उद्योग व्यवसायाला मोठा फायदा होईल. या प्रसंगी लातूरमधील नामांकित उमाटे कुरिअर्सचे रणवीर उमाटे उपस्थित होते. त्यांनी आपले विचार व्यक्त करताना सांगितले की, महिंद्रा लॉजिस्टिक्ससोबत मिळून आम्ही

लातूरकरांना येत्या काळात अधिकाधिक चांगल्या व जलद सेवा उपलब्ध करून देण्याचा सातत्याने प्रयत्न करणार आहोत.

या उद्घाटन सोहळ्यासाठी कंपनीचे विविध अधिकारी, स्थानिक व्यापारी, ग्राहक तसेच परिसरातील नागरिक उपस्थित होते. शाखा सुरू झाल्यामुळे लातूर जिल्ह्यातील नागरिक आणि व्यावसायिक यांना देश-भरात विविध ठिकाणी माल व पारसल पोहोचवणे सोयीस्कर होणार आहे, असा विश्वास व्यक्त करण्यात आला. यावेळी संतोष भाऊ नागराजो जे मनसे सरचिटणीस तथा प्रदेशाध्यक्ष मनसे शेतकरी सेना, सचिन शिरसाट मनसे स्वयंरोजगार सरचिटणीस, भास्कर अवताडे शिवसेना शिंदे गट जिल्हा उपाध्यक्ष, व्यापारी भारत बिराजदार, गोविंद शोधले, भाजपा मच्छीमार सेल नेताजी मस्के, व्यंकट चिकुरे, पंकज मोठे, प्रेमनाथ सूर्यवंशी, फारूक शेख, जगन्नाथ एकले, अल्लाबखस शेख, गोपिका गोरलावार, विशाल गायकवाड स्वामी बनसोडे आदींची उपस्थिती होती.

बनसाराळा होळ येथे महाधरणे आंदोलनाच्या तयारीसाठी तालुकाध्यक्ष दीपक कांबळे यांचा नागरिकांशी संवाद

केज/प्रतिनिधी :- रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडिया (आठवले) चे राष्ट्रीय अध्यक्ष तथा देशाचे सामाजिक न्याय राज्यमंत्री ना. रामदास आठवले यांच्या आदेशाने युवा रिपाईचे महाराष्ट्र प्रदेशाध्यक्ष व बीड जिल्हाध्यक्ष पप्पू कागडे यांच्या नेतृत्वाखाली २३ सप्टेंबर रोजी बीड जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर गायरान धारक, ऊसतोड मजूर व हक्कासाठी भय महाधरणे आंदोलन आयोजित करण्यात आले आहे. या आंदोलनात १९९० च्या शासन परिपत्रकानुसार गायरान धारकांची प्रलंबित प्रकरणे तातडीने निकाली काढावीत, भूमिहीन गायरान धारक, शेतमजूर व ऊसतोड कामगारांना प्रतिमहिना किमान तीन हजार रुपये पेन्शन (मानधन) लागू करावे, तसेच गायरान धारकांच्या ७/१२ व ८-अ उतारावर असलेले पोटखराब क्षेत्र काढून टाकावे, या प्रमुख मागण्या करण्यात येणार आहेत. आंदोलन यशस्वी करण्यासाठी केज तालुकाध्यक्ष दीपक कांबळे, जिल्हा संघटक रविंद्र जोगदंड, तालुका उपाध्यक्ष रमेश निशिगंध, ज्येष्ठ नेते दिलीप बनसोडे व आयटी सेल प्रमुख सुरज काळे यांनी तालुक्यातील गावोगाव जाऊन गायरान धारक, ऊसतोड मजूर व शेतमजुरांना मोठ्या संख्येने सहभागी होण्याचे आवाहन केले आहे. यासाठी बनसाराळा येथे होळ सर्कलमध्ये आयोजित नियोजन बैठकीत नागरिकांशी संवाद साधण्यात आला. या वेळी उपस्थित नागरिकांनी स्वतःच्या विविध समस्या व अडचणी कार्यकर्त्यांपुढे मांडत त्यांचे निराकरण व्हावे, अशी अपेक्षाही व्यक्त केली. हे आंदोलन जिल्हातील गायरान धारक व ऊसतोड कामगारांच्या हक्कांसाठी निर्णायक ठरणार असल्याचे मत स्थानिक पातळीवर व्यक्त केले जात आहे.

राज्य सरकारने तात्काळ आदेश काढून रेल्वे स्थानकाचे नामकरण करून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर रेल्वे स्थानक जाहीर करावे- लखन हजार

केज/प्रतिनिधी राज्य सरकारने तात्काळ आदेश काढून बीड येथील रेल्वे स्थानकाचे नामकरण करून महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर रेल्वे स्थानक जाहीर करावे अशी मागणी बहुजन विकास मोर्चाचे केज तालुकाध्यक्ष लखन हजार यांनी प्रसिद्धी पत्रकाद्वारे केले आहे. याबाबतची सविस्तर माहिती अशी की, बीड येथील रेल्वे स्थानकाला महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे नाव देण्यासाठी गेल्या अनेक वर्षांपासून लढा चालू आहे, त्याबाबत अनेक वेळा आंदोलन, मोर्चे विविध संघटनेने व दलित चळवळीतील विविध पक्षांच्या पदाधिकारी, कार्यकर्त्यांनी पाठिंबा निवेदन देऊन काही चळवळीतील कार्यकर्त्यांनी आमरण उपोषण यासह अनेक आंदोलने केलेले आहेत परंतु शासनाने, रेल्वे प्रशासनाने कसल्याही प्रकारची दखल घेतलेली दिसून येत नाही. बीड येथील रेल्वे स्थानकाचे १७ सप्टेंबर २०२५ रोजी महाराष्ट्र राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्रजी फडणवीस आणि उपमुख्यमंत्री तथा बीडचे पालकमंत्री अजित दादा पवार यांच्या हस्ते उद्घाटन समारंभाचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. या कार्यक्रमाच्या निमित्ताने महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे नाव बीड येथील रेल्वे स्थानकाला देण्यात यावे अशी

मागणी जिल्ह्यातील भीमसैनिक, दलित चळवळीत काम करणारे व बहुजन समाजातील कार्यकर्ते आणि सामाजिक चळवळीत काम करणारे आंबेडकर अनुयायी बहुजनवादी महिला, पुरुष, युवक-युती यांनी वेळोवेळी खूप मोठा संघर्ष केला आहे. वेळोवेळी केलेल्या आंदोलनाची व संघर्षाची शासनाने प्रत्यक्ष दखल घेणे गरजेचे आहे परंतु प्रशासन, महाराष्ट्र शासन अथवा रेल्वे प्रशासनाने कसल्याच प्रकारची दखल घेतली नाही. सदर मागणीची प्रशासनाने तात्काळ दखल घेण्यासाठी बीड शहरासह जिल्ह्यातील विविध संघटनेचे व पक्षाचे पदाधिकारी आणि भीमसैनिक यांनी वे संविधानिक पद्धतीने लोकशाही मार्गाने झोपेचे सोपे घेत असलेल्या प्रशासन यांना जाग करण्यासाठी आपल्या टू व्हीलर फोर व्हीलर गाड्यांना निळे झेंडे लावून बीडकडे यायचे आहे किंवा आपल्या तालुक्याच्या ठिकाणी आंदोलन उभारावे असे आवाहन बहुजन विकास मोर्चाचे केज तालुकाध्यक्ष लखन हजार यांनी केले. आहे. बहून विकास मोर्चाचे केज तालुकाध्यक्ष लखन हजार यांनी तसेच रेल्वे स्थानकाच्या उद्घाटनासाठी आलेल्या मान्यवर यांना

बहून विकास मोर्चाचे केज तालुकाध्यक्ष लखन हजार यांनी म्हटले आहे.